

10 FILLÉR

Reggeli Ujság

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL BUDAPEST,
V., BANK-UTCA 4. SZÁM TEL.: 1-296-99 VASÁRNAP:
V., VILMOS CSÁSZÁR-UT 34. TEL.: 1-186-21 ÉS 1-186-22

HÉTFŐ

BUDAPEST, X. ÉVFOLYAM, 50. SZÁM
1938 DECEMBER 12

A zsidótörvényt ma tárgyalja a minisztertanács

Revolveres rablótámadás a Belvárosban

Reményi-Schneller pénzügyminiszter:

Hála a magyar adófizetőknek!

Az elmúlt események után is megvalósítható a milliárdos beruházási program, a katonai programot pedig meg is tudjuk toldani - Olyan adóreform szükséges, amely leveszi a terhek egy részét a kisemberek válláról

Baja, december 11.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Baja város képviselője szombaton kerületébe utazott, ahol nagy ünnepléssel fogadták. Este bankett volt s itt az elhangzott üdvözlésekre a miniszter részletes beszámolót mondott a legutóbbi hónapok kül- és belpolitikai eseményeiről. Először a kormányban kifejtett munkájáról szolt, majd áttért arra a kérdésre, hogy az ezzel kapcsolatban tett intézkedések a honvédség felszerelése nem kerültek-e olyan rengeteg pénzbe, hogy megingathatja az államháztartás egyensúlyát vagy a pénz értékét.

Röviden válaszolt a pénzügyminiszter erre a kérdésre, s csak ennyit mondott:

nem került annyiba.

Ugyancsak kijelentette azt is Reményi-Schneller, hogy

az elmúlt események után is megvalósítható az egymilliárdos beruházási program,

a munka változatlanul folyik tovább, mintha semmi sem történt volna, sőt

a katonai beruházási programot még meg is tudják toldani.

A hadsereg felszerelésénél nem lehet kicsinyes pénzügyi szempontokra tekintettel lenni. Természetes, hogy nemcsak a honvédség felszerelése került pénzbe, hanem a mozgósítási állapot fenntartása is.

Hála a magyar adófizetőknek

Hála a magyar adófizetőknek és köszönet hivatali elődeinek, bizonyos tartalmakat vett át, úgy hogy a különbözetez ezekből a tartalékokból fedezhető lesz.

A bankjegyforgalom emelkedésének harmadik tényezője a Felvidék visszacsatolása. Olyan krízis során sokan voltak akik felesleges fedelemből kivették betétjeiket a bankok-

ból, ez a folyamat azonban közben már megfordult,

a betétek kezdenek ismét visszaáramlani és nincs messze az az idő, amikor a normális állapot helyreáll.

Egészséges gazdasági tünet

A beruházási program végrehajtása fokozott ipari és kereskedelmi tevékenységet is jelentett, ezt még fokozni is kívánják, ami természetesen majd újabb hiteligényeket is jelent. Ugyancsak

fokozta a bankjegyforgalmat a jó termés és a megfelelő értékesítési ár is.

A bankjegyforgalom emelkedésének harmadik tényezője a Felvidék visszacsatolása. Olyan ország, amelynek lakossága egymillióval megnövekedett, természetesen magasabb bankjegyforgalmat igényel. Tehát a bankjegyforgalom emelkedése egyáltalán nem aggasztó, sőt

egészséges tünet, mert felkészültebb magyar közgazdasági életet jelent.

Reméli, a jövőben ez a fokozódás folytatódik, mert a pénz értékét nem az a pusztán tény határozza meg, hogy mekkora a bankjegyforgalom, hanem az, hogy ez a forgalom arányban áll-e a termeléssel.

A továbbiak során Reményi-Schneller pénzügyminiszter a most tárgyalásra kerülő törvényjavaslatokról szolt, majd azt fejtette, hogy

olyan adóreformra van szükség, amely a terhek egy részét leveszi a kisemberek válláról és az adóztatás terén is olyan rendszerre kell áttérni, amely nem jár zaklatással.

A kézműiparosoknál vissza kell térni a teljes adóztatásra, vissza kell állítani újból a házasotlyadót, a nagyobb jövedelmeket pedig fokozott mértékben kell megterhelni.

Ez elsősorban a nem fundált jövedelmekre vonatkozik, azokra, amelyek egészen

személyi tevékenységből származnak és túlzottan magasak. Igaz, hogy nehéz megfogni ezeket a jövedelmeket, de a tökéletes pénzügyi adminisztráció

lehetővé teszi majd, hogy komolyan megadóztassák azokat, akik elbírik a több terhet.

Nehéz és kényes kérdések

Ez a törekvés vezeti a társulati adó reformjához is. Minderre azért van szükség, hogy növeljük az adóbevételeket, mert olyan feladatok megvalósítása előtt állunk, amelyek a kormány szerint el nem oldhatók, amelyekre azonban meg kell teremteni a pénzügyi fedezetet, mert enélkül semmit sem érnek a reformok. Olyan reformokat akarnak

megvalósítani, hogy egészséges és kiegyensúlyozott legyen a társadalmi élet.

Vannak nehéz és kényes kérdések is. Ilyen

a zsidótörvény, amely szintén reformra szorul.

Ez a törvény, bár jó elgondolásból indult ki, célját nem tudta elérni, s nem tudta megteremteni azt a nyugalmi helyzetet, amelyre mindkét félnek szüksége van.

Módosítani kell tehát ezt a törvényt úgy, hogy végre nyugvóponton jusson ez a kérdés.

A pénzügyminiszter beszéde végén helyi problémákkal foglalkozott. Reményi-Schneller vasárnap délelőtt az iparoskörben tett látogatást, délután pedig a város gazdasággyógyászata keresté fel, majd az esti órákban visszatért a fővárosba.

Sztojadinovics nagy győzelme várható a szerbiai képviselőválasztásokon

Belgrád, december 11.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

A jugoszláviai képviselőválasztásokat vasárnap tartották meg. Nemesak az országban, hanem külföldön is feszült érdeklődéssel várták az eredményt, mert Sztojadinovics kormánypártjával szemben az összes ellenzéki pártok egységes arconala tömörültek. A választás napja nagyjában nyugodtan telt el. A nyílt szavazás következtében egész nap figyelemmel lehetett kísérni az eredmény kilakulását. Reggeli hét órakor kezdődött a szavazás, amely este hat óráig tartott. Sztojadinovics listája Belgrádban a szavazatok kilencven százalékát kapta meg. A kor-

mánypárti jelöltek a főváros öt mandátumát nyerték el. A belgrádi eredmény szerint

a kormánypárt 40.780 szavazatot kapott, az 1935-ben megtartott választás 32.000 szavazatával szemben.

Az ellenzék az akkori 9700 szavazattal szemben csak 10.800-at kapott. Viszont Zágrábban Mácsek ellenzéki listája 40.000, a kormánypárt 3000 szavazatot kapott. Feltűnő az a hivatalos jelentés, amely szerint ugy Stepinac zágrábi hercegének, mint a laibachi és marburgi püspök is a kormánylistára szavazott. Az estig beérkezett eredményből még nem tűnik ki, hogy Fodor Gellért, a magyar jelölt mandátumhoz jutott-e, vagy sem.

A ZSIDÓTÖRVÉNY átdolgozásával ma foglalkozik a minisztertanács

— A Reggeli Újság tudósítójától —

A képviselőház hétfőn délelőtt rövid formális ülést tart, amelyen a «további teendő» felett határoz. Ma terjesztik be a bizottság jelentését az OTBA-ról és a tisztviselők családi és korpóttikárról szóló törvényjavaslataira vonatkozóan.

a keddi ülésen pedig megkezdik a szociális javaslatok tárgyalását a Házban.

Ekkor lesz az új ülészak első érdemleges ülése.

Hétfőn délután minisztertanács lesz, amelyen

a keresethalmozásról és a férjes nők alkalmazásáról szóló törvényjavaslat átdolgozása szerepel, s ezenkívül a zsidótörvény módosításának kérdésével is foglalkoznak.

Szombat este került nyilvánosságra az a hír, hogy *Biró Pál* az ellene és vállalata ellen indított eljárások gyorsabb lefolytatása érdekében lemondott *Ózdi mandátumáról*. A NEP többségének az volna az óhaja, hogy *Imrédy Béla* miniszterelnök vállalja el a kerületben a jelöltséget, mert szeretnék, ha végre a miniszterelnökök is képviselői mandátuma lenne, de

beavatót helyről szerzett információink szerint az *Ózdi kerület* jelöltje báró *Vay László* miniszterelnökségi államtitkár lesz.

Vasárnap délelőtt *Imrédy Béla* miniszterelnök a szociális reformjavaslatok kérdésében többórás tanácskozást folytatott *Keresztes-Fischer Ferenc* belügyminiszterrel, majd *gróf Csáky István* külügyminiszterrel tanácskozott.

A nagybirtokrendszer teljes leépítését és a kisbirtokrendszer teljes kiépítését hirdette ma Tildy Zoltán

Felsősagesd, december 11

— A Reggeli Újság tudósítójától —

A Polgári Olvasókör jubileumi zászlóavató ünnepsége, amelyen *Tildy Zoltán* és *Gaál Olivér* képviselők, valamint *Nagy Ferenc*, a Kisgazdapárt főtitkára vett részt, nagyjelentőségű politikai eseménnyé lett. Az ünnepség során ugyanis *Tildy Zoltán* beszédet mondott, amelyben érdekes nyilatkozatot tett a készülő reformokról:

— Nagyatádi Szabó Istvánt idézem — mondta a többi között — azoknak, akik szívesen temetnek el örökre a gondolatait. Nagyatádi Szabó István nem akart koldusalamizsnát és föl akarta emelni a népet a kultura tekintetében is, hogy az országvezetés dolgait is véghezvessze. Nagyatádival

a magyar falu belpélt az ország fővárosába és bejelentette igényét a magasabb életre.

Jussunk van arra, hogy az élet napfényes oldalán járassunk. Nagyatádi ellensége volt minden forradalmi gondolatnak, felfordulásnak. Tiszán látta, hogy csak kemény munka után lehet új barázdát szántani, új vetést vetni és boldog aratásra készülni ezen a drága magyar földön. Nyugodt idők kellenek, írta egyszer, felfordulás nélkül idők, mert

minden, ami a forradalommal kapcsolatban van, csak a kímembereknek okoz kárt.

Aki csak említeni meri a forradalmat, az a magyar nép milliói ellen dolgozik, ezt jelentik Nagyatádi szent figyelmeztetései szavai.

A beszéd után *Gaál Olivér*, *Nagy Ferenc* és *Szecey István* szónokolt. Az ebédnél *Tildy Zoltán* újabb beszédet mondott:

— Nincs két magyar sors, csak egyetlen sors van ebben az országban. Olyan korszak következett be a nemzet életében, szerintem az utolsó, amikor fordíthatunk egyet a nemzet életén. Szándokon keresztül elmulasztotta ez a nemzet a nagy problémát megoldani. Reformpolitika hangzik szerteszéjjel az országban. Ma magyar felelősséget érző, komoly és vérséگی magyar ember között senki sincs, aki nem akarna hatalmas belső megújodást. Nagyatádi Szabó István által életrehozott mozgalomhoz tartozunk mi gyökérrel bírő magyar emberek.

Gergely Ferencné, szül. Nemes Paula mint a maga, mint egész családja nevében legmélyebb fájdalommal tudatja, hogy férje

Gergely Ferenc

a Magyar Föld R. T., a Nagygombosi és Tarnaméni Uradalmak igazgatója

hosszu szenvedés után december 11-én, 52. évében elhunyt.

Drága halottunkat december 12-én délelőtt 11 órakor temetjük Nagygombosról a hatvani izr. sírkertbe.

Örök szeretetünk örködi felele.

András, Tuzl. György és Pál gyermekei, dr. Gáspár Béla veje, Testvérei, sógorai és sógorai.

Minden külön értesítés helyett.

Mi reformokat akarunk, de gyökeres nagy intézkedéseket, nem látszat-reformokat, aminek jelei mutatkoznak most a parlamentben.

Elismerem, hogy a tisztviselőtársadalom sorsának megjavítására szükség van, de nem ezek az elsődleges kérdések ebben az országban. Mi tisztázni akarjuk az országgyűlésen azt, hogy akik az ország sorsát intézik, milyen sorrendben akarnak jeleltetni a szükséges reformok rendjén. Ma leghátul a magyar falu van az országban, holott ennek nemcsak a földreformra van szüksége, hanem más kérdések megoldására is. Megfelelően szabadabb kell tenni a földművet, ami azt jelenti, hogy lényeges, becsületes adóssághozjárókat kell végrehajtani. Adóreformra és a földtermék értékesítésének biztosítására van szükség.

Mi a nagybirtok-rendszer teljes leépítését és a kisbirtok-rendszer teljes kiépítését kívánjuk.

A nagybirtok tartsa meg a maga erdőt, de a szántóföld gazdaságából csak a középbirtok maradjon fenn. Nem rablás útján akarjuk földhöz juttatni a falu népét, hanem igazi kártalanítás révén.

Antiszemita tüntetők felgyújtották a nagyszombati zsidótemplomot

Pozsony, december 11.

(A Reggeli Újság tudósítójának telefonjelentése)
Nagyszombat községben a szombati napon az antiszemita agitátorok munkája nyomán heves zsidóellenes tüntetések voltak.

A lakosság felbujtott rétegei kifosztották a zsidó üzleteket s felgyújtották a zsidó nagógát.

A tüzoltóság a tüzet gyorsan lokalizálta, a rendőrség azonban csak nehezen tudott rendet teremteni. Mach, a kormány propagandafőnöke plakátokon és rádióban nyugalomra hívta fel a lakosságot s bejelentette, hogy rövidesen méltányos megoldásra kerül a zsidókérdés.

Az új igazgatóság által vezetett Sanghaj-bár ma már a főváros legkedveltebb családi szórakozó helye.

Csodás az u. n. gläubersó Mira Keserűviben. Ize nem kellemlen, hatása gyors, de gőrcsmentes és nemcsak hajl, hanem gyógyítja is a krónikus emésztési zavarokat.

Dr. Neumann Károlyné szül. Schwarz Regina, úgy a maga, mint gyermekei, valamint az egész rokonság nevében mély fájdalommal jelenti, hogy szeretett gyermek

Helén

december 8-án elhunyt. Fejfejtetlen halottunkat december 12-én 1/2 órakor helyezték a rákoskeresztúri izr. temetőben örök nyugalomra.

Részvétlatozások mellőzését kérjük.

A NŐ ÖNTUDATLANUL

is a szépségére törekszik. Lopez de Vega klasszikus tömörséggel ezt így magyarázza: „Mert a nő szépség a legellenállhatatlanabb”. Mivel éri el ezt a nő? Ha mindig arra tekint, hogy vonala fiatalos, külseje üde legyen. Az anyacsere káros zsírlerakódásai, az emésztőszervek salakja, a bőr tisztátalansága mind ellensége a női

szépségnek. Egy csapásra megszabadulhat ezektől az ártalmaktól minden nő, ha orvosi tanács szerint, reggelként, éhgyomorra, kevés testmozgás kíséretében, egy pohár meleg, jászkarajenői Mira gläubersó gyógyvizet fogyaszt, mely veszély nélkül soványít, rendezi az emésztést, anyagcserét.

Álarcos banditák revolveres rablótámadása egy kecskemétiutcai lakásban

— A Reggeli Újság tudósítójától —

Vasárnap este nyolc órakor vakmerő revolveres rablótámadás történt a Kecskeméti-utcaiban. A Kecskeméti-utca 13. számú házban lakik *Havas Erzsébet* nőidivátúra kereskedő, akinek alkalmazottja *Bokor Ilona* negyvenöt éves szakácsnő este nyolc óra tájban tért haza a lakásba.

A lakás bérlői nem tartózkodtak odahaza. Amikor *Bokor Ilona* kinyitotta az előszobáját,

az éléskamra felől gyanus zajt hallott: a sötét előszobában az éléskamra felé lépett, de alig tett néhány lépést, amikor az éléskamra ajtaja kinyílt és a kamrából két álarcos fiatalember ugrott ki.

Mindkettő kezében revolver volt és az egyik durván rákiáltott a szakácsnőre:

— Meg ne mozdulj, mert agyonlőlek!

A szakácsnő a rémülettől szólni sem tudott, a két álarcos rabló pedig rávetette magát és fojtogatni kezdte.

Ezután — amint azt *Bokor Ilona* a rendőrségen előadta —

támadói behurcolták a lakás egyik belső szobájába és ott ültetelni kezdték.

Az üttegelések következtében a szakácsnő csakhamar elvesztette eszméletét és amikor ismét magához tért, támadói már eltűntek a lakásból.

Mint később megállapították,

a szakácsnő körülbelül tíz percig lehetett eszméletlenül

és miután visszanyerte eszméletét, kinyitotta a lakás egyik utcára néző ablakát és segítségért kiáltott.

A forgalmas, zajos Kecskeméti-utcaiban segélykiáltásait azonban nem hallották meg, mire

a szakácsnő ledobott egy üveget az utcára,

hogy így vonja magára a járőreket figyelmezt.

Végül mégis több járőrelő figyelmes lett a segítségért kiáltó szakácsnőre, értesítették a házfelügyelőt, aki felsietett a lakásba. Nyomban átkutatták a házat,

a betörőket azonban nem találták meg.

A rendőrség részletesen kihallgatta *Bokor Ilonát* a rablótámadásra vonatkozólag. A szakácsnő nem tudott részletesebb személyleírást adni a két támadóról, akiket nagy apparátussal keres a rendőrség.

Nagy többséggel győzött a német lista a Memel-vidéki választáson

Memel, december 11.

(A Reggeli Újság tudósítójának telefonjelentése)

Tizenöt esztendővel azután, hogy a háboru utáni bosszuhadjárat levegőjében a Memel-vidéket Litvániához csatolták, sorsdöntő választásra virradt ez a vidék. Előjátékul szombaton a kaunasi egyetemen zsidóellenes tüntetés volt, amelyet az egyetem rektora megtiltott, mire a diákok háromnapos tanulmányi sztrájkot határoztak el.

A vasárnap a választások jegyében állt az egész Memel-vidék. A város ünnepi díszítéssel és már reggel nyolc órakor hosszú sorokban álltak az emberek a szavazóhelyiségek előtt. Az érdeklődés olyan nagy volt, hogy

délelőtt 11 óráig már a választók fele leszávozott.

Vidéken egyenesen hetven százalékra emelkedett a koradélelőtti órákban a leszávozottak száma, sőt egyes falvakból már délelőtt 10 órakor az a jelentés érkezett, hogy az összes szavazók eleget tettek kötelességüknek.

Rendzavarásról nem érkezett jelentés, bár Memel előjárósága, amelyet a litván köztársaság elnöke nevezett ki, a választások befejezése után benyújtja lemondását.

A tartománygyűlés ezután öt új tagot ajánl, akiknek megválasztását a kormányzó közepén tartja első ülését és mindenekelőtt az önkormányzatra vonatkozó rendelkezések végrehajtását kéri majd a központi kormánytól.

A memelvidéki választások vasárnap zajlottak le. Mint ismeretes, eredetileg tartománygyűlési választásokat terveztek erre a napra, pénteken azonban az egységes német párt kimondotta, hogy

a választást népszavazásnak tekintik abban a kérdésben, vissza akar-e térni a Memel-vidék

a birodalomhoz vagy sem.

Reggel 8 órakor, a szavazás megkezdésekor már nagy tömegek sorakoztak fel a szavazóhelyiségek előtt és az egész délelőtti folyamán élénk volt a szavazási tevékenység. Memel városában a déli órákban már a szavazásra jogosultak hetven százaléka járult az urnák elé. A választások eredménye csak később lesz ismeretes, mert a bonyolult választási rendszer következtében igen nehéz az eredmény összeállítása. Általában bizonyosra veszik, hogy a német lista nagy többséget kapott.

Lóspost

Oda győzött a Nemzetközi hendikepben

A részletes eredmény a következő:

I. futam. 1. Cimborá (1 és fél Hauser), 2. Csibész (4 Zwilling), Fm.: Előjáró, (2-dik diszkv.) Dália, Gyöngy. Tot. 10:30, 10, 10. Bef. 122.

II. futam. 1. Uranos (7/10 Feiser), 2. Triumpf (6 Kovács II.). Fm.: Marina, Lasta, Csapláros. Tot. 10:17, 15, 17. Bef. 71.

III. futam. 1. Sabazia (4/10 Feiser), 2. Nap-sugár (4 Maszár I.). Fm.: Lutri, Senki, Utalvány, Mady leánya. Tot. 10:11, 11, 14. Bef. 27.

IV. futam. 1. Oda (4 Feiser), 2. Csákány (2 és fél Síró), 3. Törzsfőnök (10 Benkő). Fm.: Torkos, Mátka, London, Mimóza, Muscicapa, Sa-mers, Varázsfuvola, Gyöző, Ézjos. Tot. 10:28, 17, 19, 29. Bef. 77 és 165.

V. futam. 1. Echo fia (6 Molnár), 2. Groo Peggy (12 Kelemen), 3. Csókós (1 és fél Ge-deon). Fm.: Dulcinea, Csongor, Zsazsa, Mangán, Dundi, Chalimar. Tot. 10:89, 18, 46, 14. Bef. 1021 és 147.

VI. futam. 1. Czinka Panna (5 Benkő), 2. Csipkerózsza (4 Hévízy), 3. Utalvány (4 Baikt). Fm.: Ali, Rozál, Paprika, Sybill, Szépi, Csatafia, Manon. Tot. 10:121, 27, 24, 19. Bef. 1030 és 369.

VII. futam. 1. Zivatar (4 Tresó), 2. Leo (1 és egynegyed Székely), 3. Ultra (2 Zwilling). Fm.: Dajka, Beki, Lilly, Utóda, Borka, Utána, Oculi, Elsőm, Lenke, Bicskás. Tot. 19:50, 20, 19, 15. Bef. 143 és 127.

VIII. futam. 1. Dávid (pari Raymer), 2. Matador (8 Baikt), 3. Wilt Mária (2 és fél Kovács II.). Fm.: Opera, Gin, Sirocco, Soci, Capua. Tot. 10:21, 13, 21, 13. Bef. 144 és 44.

IX. futam. 1. Azdaja (2 és fél Kreiter), 2. Buzvirág C. (6/10 Jónás), 3. Imréd II. (4 Benkő). Fm.: Perun, Zarándok, Rejtély, Pique Dame, Orpheus. Tot. 10:51, 12, 11, 13. Bef. 73 és 56.

X. futam. 1. Itt vagyok (Orczy), 2. Álmos (Istók), 3. Renaissance (Marschall R.) Fm.: Thymian, Tempó, Pletyka, Sybill, Gyémánt.

Asszonyok a közszolgálatában

Idők jele, hogy ez a kérdés egyáltalán felmerülhetett és idők jele, hogy a törvényhozásnak kell szabályoznia a férjes asszonyok közszolgálatát. Egy boldogabb világban a természet iratlan törvénye önműködően és vita nélkül, a legszigorubb kéréssel nyilvánította összeférhetetlennek a nőiséget a férfimunkával. Ez a törvény az utódok világra hozatalának és gondozásának, minden emberi törvénynél parancsolóbb kényszere. Gyermeket adni a családnak, a nemzetnek: ez volt az a közszolgálat, amelyet a nő végzett, önként, paragrafusok kényszere nélkül. És ezt a közszolgálatot korlátozta a beteg kor, amelyben élünk, számoszlopok és akták kezelésére képezte át a nőket a vértcsapoló háború, amely befejezése után is folytatta pusztítását a családban. Az életosztón erősebb lett az utódlási ösztönnél: a nő lemondott a gyermekről, hogy saját létét fenntarthassa. Az egyén megmenti életét, de csak a fajta pusztulása árán. A törvényhozás most megragadta a nő kezét, hogy visszarántsa a szakadék széléről és megmentse benne a fajt. Most nem szabad kutatni, hogy fajmentő mozdulatát mennyire befolyásolták pénzügyi és államháztartási szempontok, a cél a fontos: a nő visszatérítése a csalárhoz. Biztos, hogy a cél áldozatot is követel, de nem szabad csak az áldozat mértékét tekinteni, nem szabad a mérlegnek csak az egyik serpenyőjét nézni. A másik serpenyőben ott kacag a Gyermekek, ott gögicsél az eljövendő Nemzet. Hisszük, hogy a törvényhozás megtalálja majd a módját annak, hogy a másik serpenyő se maradjon üresen. És hisszük, hogy az akták ígézetében élő meddő nő végre előlép a köztisztviselő nők legelső ranglistájába. legfelsőbb osztályába: családanyának. Sok-sok jóakarattal jár a műtét, de megéri. És hogy megéri, azt talán ma még nem tudják az érdekeltek, de megtudják akkor, amikor majd kiszabadulva a hivatalok iratszülő légköréből a gyermekszobák szabad levegőjében nézhetik fejlődő gyermeküket, husuknak-vérüknek bimbózó mását, magyarságuk folytatását.

Szép eredménnyel gyűjtenek Lengyelországban a „Magyar a magyarért” akció javára

Varsó, december 11.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

A Magyar a magyarért akció javára Varsóban jelentős összeg gyűlt össze. A lengyelországi gyűjtést a magyarok körében a *Petőfi Sándor Magyar Egyesület* kezdte meg, amely 678 zlotyra rugó összeget gyűjtött össze. Ezt az összeget azonban jelentékenyen felülmúlják a varsói követségre

Lengyelország minden részéből érkezett, sokszor jelentős egyéni adományok,

amelyek összege 4662 zloty. A gyűjtéshez csatlakoztak a krakkói kolónia 50 zlotys gyűjtése, majd a lengyel hadsereg egy tisztjének 200 zlotys adománya. A varsói magyar követség tisztikara és személyzete a követlegén belül 593 zlotyt és 430 pengőt ajánlott fel a Magyar a magyarért mozgalomnak. A lengyelországi gyűjtés teljes összege így 6183 zloty és 430 pengő. Az adakozás még egyre tart és biztosra vehető, hogy a lengyelországi magyarok által a Magyar a magyarért akció számára eddig befolyt összeg még jelentősen emelkedni fog. A varsói magyar követség az összegyűjtött összegeket a magyar külügyminisztérium útján közvetlenül juttatta el a Magyar a magyarért mozgalom vezetőségéhez.

CSÁKY ISTVÁN

A DISZTÉR UJ GAZDÁJA

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A királyi Vár szertartástermében hétfőn délelőtt teszi le az esküt Magyarország kormányzója kezébe Csáky István gróf, az új külügyminiszter. Az eskütétel után visszatér a Dunára néző miniszteri dolgozóba a Disztér új ura. A vajszerű ajtók, a karsu, finommivű butorok régi ismerőse Csáky István gróf. Tizenkilenc esztendeje, hogy első ízben lépte át a palota küszöbét és a kavargó eseményekkel teli esztendő végén: 1938 decemberében közel két évtized ernyedellen munkája után most külügyminiszter lett az egykori követségi titkár.

Csáky István diplomáciában eltöltött tizenkilenc esztendeje alatt világviszonylatban élte végig az önállóvá lett ország minden baját. A vajdó Európa nehéz háború utáni betegségeit az elhivatott diplomata szemével mérte le. Azok előtt, akik valóban közelről ismerik a magyar külügyek új intézőjét, nem volt vitás soha, hogy Csáky István gróf utja a Disztéri palota emeleti hivatalozójából nem vezethet máshova, mint a földszinti miniszteri dolgozóba.

Kulturált, finom lény, körültekintő, minden részletre kiterjedő és az ügyek lényegét

azonnal felfogó gondolkodásmódja, széles, az élet minden megnyilvánulására kiterjedő látóköre és mindehhez az „Umgang mit Menschen” szinte a tökélyig vitt művészete — a nagy nyugati diplomácia klasszikusaira emlékeztet mindenkit, akinek valaha is az életben módja volt megismerni Csáky Istvánt.

★

Élete és munkája első perctől egybefonódott az új Magyarország történetével. Nem a nagy családi, történelmi hagyományok, hanem egy megváltozott munkás világ adott nemcsak keretet, hanem tartalmat is elhivatott munkájának. A legőszintébb és legvalódibb képet erről a riportert adhatja, aki Kánya Kálmán kabinetfőnökének kis fogadószobájában megfordult. A kedves, bensőséges szoba falán egyszerű fakeret övezi a történelmi jellegű eseményekről készült felvételeket, amelyek Szegedtől és Trianontól a müncheni és a bécsi konferenciáig jelzik Csáky István életútját. Az egyetlen, ami nem fénykép, muzeumba kíváncsok okmány. Az akkor még megszállt Szeged francia katonai parancsnoksága állította ki, mint utazási igazolványt. Ime az eredeti szöveg:

URGENT!

ARMÉE EN HONGRIE

Laissez-passez. Igazolójegy
167.

Nom (név) Chaky (Comte de)

Prénom (előnév) Etienne

Née, date etc (szül. év, stb.) 1894 Segesvár.

Valable (érvényes) Nagyikinda et retour

en mission à l'Etat Major de l'A. H.

SZEGED, le 8. Aout, 1919.

Erre az igazolványra volt szüksége Csáky István grófnak, hogy a Nagyikindán tartózkodó magyarországi megszálló francia hadsereg, az Armée en Hongrie vezérkaránál eljárhasson.

★

A szomorú és megdöbbentő okmány mellett fényképek következnek. Az elsők diszruhás francia katonák között lépdél lefelé a széles márványlépcsőn a trianoni kastélyból a magyar béke delegáció. A kép alatt remegő betűk: *Versailles, Petit Trianon. IV. 4. 1919.*

Kevéssel arrébb Károlyi Gyula gróf diszmagyaros arcképén történelmi ajánlás: *Szeged 1919, Budapest 1937. Károlyi Gyula.*

Az új Európának alig van magyar vonatkozású eseménye, amit nem örököltene meg fénykép a disztéri fogadószoba falán. Magyar kormányelnökök külföldi látogatásai a baráti országokban, az angol koronázás, Magyarország kormányzójának római és varsói látogatása tűnnek elő a finom lzléses keretek alatt.

Csáky István kinevezésének európai visszhangja

Berlin, december 11.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

A berlini sajtó bőven foglalkozik Csáky István gróf külügyminiszteri kinevezésével. Az életrajzon kívül részletesen méltatják az új külügyminiszter működését és személyiségét. A *Völkischer Beobachter* a többi között a következőket írja:

— Csáky István gróf személyében olyan férfiú került a budapesti külügyminisztérium élére, aki

gazdag diplomáciai tapasztalatokat egyesít magában, ügyes és egészséges politikai realizmussal.

Az új magyar külügyminiszter meggyőződéssel hiva annak a külpolitikának, amely az ország felemelkedését a tengelyhatákkal való szoros és bizalommal áthatott együttműködés útján biztosítja. Ez a külpolitika rövid idő alatt két döntő sikert könyvelhetett el:

a fegyverkezési szabadság helyreállítását és a bécsi döntőbírói ítélet alap-

Egészen szerény helyen szerepel két kép arról a kirándulásról, amelyre Mussolini személyesen hívta meg egyetlen vendégül Lybia meglátogatására Csáky István gróft. A Duce maga vezette repülőgépet, amelynek egyetlen utasa az új magyar külügyminiszter volt.

Hasonlóképpen szerény helyet kapott a falon Csáky István gróf valóban történelmi értékű munkájának két állomása: a római ut, amelyet a gondterhes és vészes októberi napokban tett meg a magyar kormány megbízásából és az a kép, amely a müncheni konferenciáról készült, ahol Hitler, Chamberlain, Mussolini és Daladier tanácskozásán képviselte Magyarország érdekeit.

Csáky István élete és munkája vonalát a szegedi francia katonai parancsnokság igazolványa és legutóbbi lényes teljesítménye: a müncheni tartózkodás között szerzett tapasztalatok szabják meg.

IVOR DÉNES

Kerek

Pengő!

az új ára P. 1-10 helyett!

a duplatubusban

elnök Csehszlovákiával szemben támasztott magyar revíziós igények kielégítése után Magyarország külpolitikájára a még mindig nyugtalan Európában a konszolidálás és biztonság új feladatai várnak.

Csáky István gróf a magyar revíziós küzdelemben is bevált berlin-római tengellyel való együttműködésben látja feladatát.

A *Deutsche Allgemeine Zeitung* szerint számoltak azzal, hogy Csáky gróft, aki Kánya Kálmán külügyminisztert minden útjára elkísérte és legalaposabban megismerte Magyarország valamennyi külpolitikai kérdését és akit ugyanugy ott láttak a Prinz Eugen vízrebocsátásánál, mint a Belvedere kastélyban Bécsben, a döntőbírói ítélet meghozatalánál külügyminiszterre nevezik ki. A kinevezés minden valószínűség szerint Kánya javaslatára történt, mert

Kánya ezzel biztosítva látta a magyar külpolitika állandóságát.

Érthető, hogy a baráti Németországban örömmel üdvözik Csáky gróf kinevezését, mert a személye biztosíték a német-magyar kapcsolatokat további fennállására és elmélyítésére.

»Magyarország külpolitikája fiatal és energikus kezekbe került«

Varsó, december 11.

A lengyel lapok vasárnapi számai nagy érdeklődéssel foglalkoznak Csáky István gróf külügyminiszteri kinevezésével. A lapok egy része, köztük a *Kurjer Warszawski* és a *Maly Dziennik*, Csáky István gróf életrajzát is közli.

A *Goniec Warszawski* Csáky István gróf életrajzához a következő megjegyzést fűzi: Csáky István gróf működése alatt nagy energiáról és akaratról tett tanúbizonyságot.

Magyarország külpolitikája fiatal és energikus kezekbe került.

A *Goniec Warszawski* és a *Maly Dziennik* az életrajzról szóló cikkének ez a címe: *Báthory István nővérenek udóója lett Magyarország külügyminisztere.*

— Küzdelem az alkohol ellen. A Népegészségügyi és Munkásvédelmi Szövetség az alkoholkérdéssel foglalkozó előadássorozatával kapcsolatban hétfőn délután öt órakor dr. vitéz Zsák István egészségügyi főtanácsos Az alkoholizmus elleni küzdelem, dr. Kiss Jenő mentőőorvos pedig Az alkohol és baleset címen tartanak előadást. (Alkotmány-u. 9-11, Kereskedelmi Akadémia.)

ERMA FÜGGÖNY SZŐNYEG KARÁCSONYI KÉZIMUNKA FEHÉRNEMŰ VÁSÁR!

RÓZSA GYULA KÉZIMUNKA ÉS DIVATÜZLET **TERÉZ-KÖRUT 4.**

DOXA

óránál árban, minőségben minden előnyt megtalál!

DOXA órát vegyen!

Az ólomplombára ügyeljen!

Izgalmas és sikertelen életmentés a Dunán

A vasárnap életuntjai

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Vasárnapra virradó éjszaka az Erzsébethid közepén kis Ákos köztisztviselési munkás figyelmes lett egy gyanús viselkedő fiatalemberre. Szem előtt tartotta és észrevette, hogy

az ismeretlen férfi felmászik a korlátra, hogy a Dunába vesse magát.

Hozzáugrott és lefogta. Rendőrhöz akarta vinni. El is ért vele a budai hídfőhöz, ebben a pillanatban, amikor a rendőr elé értek,

a fiatal ember kiszakította magát karjai közül, visszazaladt a hidra és szempillantás alatt átvette magát a korláton.

A dunai mentőőrség nyomában utána indult, azonban a nagy sötétségben csak nehezen tudták kimenteni. A partra szállították és megérkeztek a mentők is. Élesztgetési kísérleteket végeztek rajta, azonban

nem lehetett segíteni, a fiatal ember meghalt.

Átkutatták iratait, megállapították, hogy Bölker Alfrédnek hívják, 28 éves szővősegéd, soproni születésű. Kis Ákos köztisztviselési munkás elmondta, hogy az öngyilkossal beszélt, mikor lefogta és akkor említette neki, hogy nyomora miatt akar meghalni.

Gadovich Géza 24 esztendő szobafestősegéd az Attila-utca 21. számú ház előtt ismeretlen méreggel megmérgezte magát. Súlyos állapotban a Rókus kórházba szállították.

Szombatban este a Tisza Kálmán-téren egy padon András Erzsébet és Mandel Erzsébet 19 éves gyári munkásnő aszpírral megmérgezte magát. Mindkettőjüket a Rókus kórházba szállították.

Balog József 22 éves nyomdász a Tatai-ut 86. szám alatti lakásán nyomora miatt megmérgezte magát. Életveszélyes állapotban a Rókus kórházba szállították.

Balilla Aranciata
a nemes üdítő ital

UJ KÖNYVEK

Falk Géza: Barangolás Zeneországban. Gazdag tartalmu ifjúsági zenekönyv, melynek szerzője igen jól találta el azt az egyszerű, világos és közvetlen stílust, amellyel utat mutat a fiataloknak a zene végtelenül gazdag országában. A könyv olvasása közben játszva ismerhetjük meg a zene kezdetét, multját, jelenét és lehető jövőbeli továbbfejlesztését. A gazdagon illusztrált, szép kiállítású érdekes könyv Dénes-kiadónál jelent meg.

Zsigray Julianna: A római százados. Az 1863. évi pusztító szárazság a kerete ennek a drámai izgalmas történetnek, amelyet ez az új utakon járó tehetség forrón és színesen jelenít meg az olvasó előtt. Istenről és a hazáról ír Zsigray Julianna ebben a könyvben elhivatottan és bravuros művészettel. «A római százados» azoknak is meglepetés lesz, akik az író «Erzsébet» regénye után fokozott érdeklődéssel fordultak a magyar regényírás eme új művésze felé.

Kérek még egy pohárka

MECSEKIT!

— Kedves gond a karácsonyi süítés-főzés. Most a karácsonyi ünnepek előtt különböző karácsonyi sütemények készítésének a módját és egyben a villamos készülékek — tűzhely, sütő, stb. — kezelését mutatják be az Elektromos Művek Honvéd-utcai gyakorlati főzőbemutatóin. Délelőtti főzőbemutató: hétfőn, csütörtökön és pénteken d. e. fél 10 órakor, délutáni főzőbemutató: szerdán d. u. 5 órakor. Program: diós-mákos tekeres, foszlóskalács, bécsi-kocka, habkoszoru (karácsonyfádsz); pudding, hal és különféle húsételek készítése. Ruhatar és belépődíj nincs.

Székrekedés

zavarólag hat az emésztésre és a vért is beszennyezi. Emelygést, fej- és deréklájdást, idegességet és egyéb bajokat okoz. Ilyenkor segít Önnek is a jó hashajtó: **DARMOL**

Hacsek és Sajó

Hacsek (ül a kávéházban): Pincér! Pincér!
Pincér (jön): Parancsol?

Hacsek: Hozzon nekem egy kávé!

Pincér: Bocsánat, addig nem hozhatok semmit, amíg a tegnapi cechet ki nem tesszik fizetni!

Hacsek: Miért? Mit fogyasztottam tegnap?

Pincér: Egy liter asztali bort!

Hacsek: Ahhoz nekem semmi közöm, azt én nem fizetem ki!

Pincér: Miért?

Hacsek: Mert ha én iszom, rögtön más ember leszek!

Pincér: No és?

Hacsek: Hát csak nem gondolja, hogy egy más ember cechet fogom kifizetni? Olyan jól nem megy!

Pincér (dühösen elmegy).

Sajó (jön): Jónapot, Hacsek ur!

Hacsek: Alászolgája! Hol volt az este, hogy nem láttam?

Sajó: Színházban!

Hacsek: Mibe került?

Sajó: Három pengőbe!

Hacsek: És mit adtak?

Sajó: «Kávé habbal»!

Hacsek: Mit?!

Sajó: «Kávé habbal»!

Hacsek: No hallja, három pengőért én komplett vacsorát kapok!

Sajó: De én erre a «Kávé habbal»-ra voltam pali!

Hacsek: Olyan éhes volt?

Sajó: Dehogy voltam éhes! Nem enni mentem oda, hanem nézni!

Hacsek: Mit?

Sajó: A Rátkait és a kis Lattyit... Ők játszottak benne!

Hacsek: A kávéban?! Uszkáltak benne?

Sajó (ordít): Maga hülye, ez egy szindarab! Menjen el, amíg adják!

Hacsek: Én nem! Majd ha egy rántott csirkét adnak, akkor elmegyek!

Sajó: Becsületszavamra, ha a hülyéknek

színháza lenne, maga lenne ott a főrendező!... Hát ahhoz mit szól, hogy győztünk hokkiban...?

Hacsek: Hol győztünk?!

Sajó: Hokkiban! Tudja maga, mi az a hokki?

Hacsek: Olyan kicsi és a konyhában van!

Sajó: Konyhában?

Hacsek: Mi ottthon sámlinak hívjuk!

Sajó: Az hokkedli, maga féleszü!

Hacsek: Ahá!... És ebben győztünk?

Sajó: Ebben! Megvertük a bécsieket!

Hacsek: Olyan jól tudunk hokkedlizni?

Sajó: Mi az, hogy hokkedlizni? Hokkizni! Hokkizó az, aki üti a korongot!

Hacsek: A konyhában?

Sajó: A jégen!!

Hacsek: Ki tesz a jégre egy hokkedlit?

Sajó (ordít): Nem hokkedli! Hokki!... Hogy valakinek ennyire ne legyen fogalma a téli sportokról!

Hacsek: Nekem? Én mindegyiket üzöm!

Sajó: Igazán?... És mit szeret jobban, a bobot, vagy a sit?

Hacsek: A babot!... Sit még nem ettem!

Sajó: Ez nem bab! Ez más!... Erre ráülnek!

Hacsek: Ráülnek?

Sajó: Négyen!

Hacsek: Egyszerre négyen?... Így passzszirozzák?

Sajó: Dehogy passzszirozzák! Versenyeznek!

Hacsek: Hogy ki tudja hamarabb megenni?

Sajó (ordít): Azt nem lehet megenni!

Hacsek: Ha nincs megfőve, akkor nem lehet!

Sajó (tajtézklik): De már mondtam, hogy ezt nem eszik, hanem ráülnek!

Hacsek: Ahá! Most már tudom, hogy mért ülnek rá!

Sajó: No mért?

Hacsek: Hogy hamarabb megpuhuljon!

(Minden jog a Reggeli Ujságé)

SANGHAY BAR Horthy Miklós-ut 60
Telefon: 257-430

LÁZAR LILLA és GÁBOR ÉVA Sásdy jazz-trió Reggel 5-ig tánc
É N E K E L N E K Minden vasár- és ünnepnap d. u. 5 órai tea

A megzavart betörő sulyosan megsebesített egy katonát

Győr, december 11.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

Vasárnap délelőtt fél 10 óra tájban a Deák-utcai Herman-féle papírnagykereskedésben megjelent a tulajdonos felesége. Amikor kinyitotta az üzlet ajtaját, egy

férfit talált ott, aki a páncélszekrényt igyekezett feltörni.

A betörő menekülni akart és kiugrott az utcára.

Az asszony kiáltozására a járőkelők közül többen üldözőbe vették. Egy katona is elébe állt, hogy elfogja. A betörő

revolvért rántott és rálőtt a katonára, akinek a golyó a nyakát furta át.

A betörő üldözése izgalmas jelenetek között folytatódott. A járőkelőkön kívül egy szakasz rendőr is nyomankövete. Amikor a betörő a Rába partjához ért, belevette magát a vízbe és átuszott a másik oldalra, ahol azután

sikerült elfogni.

Megmotozásakor két revolvért is találtak nála. Bevitték a rendőrségre, ahol kiderült, hogy

Csikiz Ernő husz éves rovtomultu győri szobafestősegéd.

Bevallotta, hogy már az éjszaka behatolt a papírkereskedésbe. A tulajdonos feleségének váratlan megjelenése zavarta meg munkájában.

A betörő által megsebesített katonát, Rédei Imrét, igen sulyos állapotban a helyőrségi kórházba vitték.

— Megjelent az Iparrajziskola jubiláris évkönyve. A székesfővárosi községi iparrajziskola remek kiállítású jubiláris évkönyve megjelent. A százhatalvan éves multja vissza tekintő iparrajziskola nagy multjához méltó, művészi kiállítású évkönyvben sorolja fel a százhatalvan esztendő kimagasló eseményeit.

A FELVIDÉK KÖVETELI, HOTEL RIO BIZTOSITJA

a Budapesti kényelmes otthon a város szívében. Képpen fűtés, meleg folyóvíz. — Garaga, lift, telefon. — Olcsó ár. — VII. Kürt-utca 6. Párisi Kávéház mögött. Rio családi szálloda.

1860 óta
KOZMA KALAP
Külföldi világmárkák
„Ö“ noki... nyakkendő házikabát selyemsál gyapjusál pizsama dressing-gown
Kész- és mérték-lehérnemű
Károly-körut 3.

A hét zenéje

Miklós-nap minden magyarnak ünnepe. Ki-ki a maga módján ünnepelhet, de persze senki sincs olyan szerencsés helyzetben, mint az Operaházunk, amely örömmünnepevel — az eredeti célon kívül — sokszáz más embert is megörvendeztet. Rendszerint ezen a napon prezentálja Operánk azokat a finom, színes táncjátékokat és egyfelvonásos operákat, melyek azután egész éven át, más ünnepi alkalmakkor is, joggal és megérdemelten vonzzák a közönséget. Az idén is megkaptuk az Operától a Miklós-napi meglepetést: egy bájos, aranyos, a magyar biedermeier-hangulatot felidéző balettel, a «Pozsonyi majális». Ez az a darab, amire azt szokták mondani, hogy «szemet-lelket gyönyörködtet». Már a színpadi képe is elragadóan festői: olyan, mint egy meglevendett Szinyei-Merse kép. Zenéje, melyet Rajter Lajos írt régi magyar szerzők motívumából, friss, üdítő, mint egy málnaszörp. Fóth János kedves, finom stílusos szövege olyan is annyi, amilyennek és amennyinek egy balett-szövegnek lennie kell. Izléses ürügy arra, hogy a táblabíróvilág uri társaságának táncot megismerjük. A szereplők közül első helyen kell említenünk Zsedényi Károlyt, aki amellet, hogy egészen kitűnő technikájú táncos, színészi elképzelése és kifejező munkája révén magasan kiemelkedik hasonló szerepkörű társai közül. Játéka és felfogása olyan écsinte és meggyőző, hogy első pillanatra is látjuk: ez nem a rendező utasításainak szó szerinti teljesítése, hanem saját tehetségének eredménye. Természetesen, Bódy Bella most is finom, kedves volt. Ezuttal nem tűrtől pattant menyeskét, hanem szende leányzót játszott, de ezt is elhittük neki. A többi szereplő, Harangozó, Mátrai, Irén, Brada, Kösszegi a nekik való, hálás figurákat látható jókedvvel, tetszetősen játsszák. Summa summárum: a «Pozsonyi majális», ügyesen összeállított, sikerre teremt darab.

Az ünnepi est másik újdonsága Henry Purcell angol zeneszerző «Dido és Aeneas» című operája volt. Valahogy úgy vagyunk ezzel a művel, mint a nagymama által kötött, karácsonyi ajándékkul szánt meleg kesztyűvel: tudjuk róla, hogy igen praktikus, viszont olyan divatjamult, hogy a viselésére nem visz rá a lélek. Párádsul még meg is kell szépen köszönni, nehogy a sok munka fejében hállatlanoknak tűnjünk. Henry Purcell tizenhetedik századbeli angol komponista azzal írta be nevét a zenetörténetbe, hogy egy új korszakot kezdett — amú azután Händel és Gluck, leszámra a tapaszlatokat és hozzáadva zenéltetésüket, magától értetődően jobban folytatták. Hogy is szól a tétel? «Zseni az, aki befejez egy korszakot». Purcell pedig elkezdte azt. Így tehát a «Dido» és ehhez hasonló művek bemutatása lehet érdekes zenetörténeti tanulmány, de semmi esetre sem üdítő zenei (lény). Pedig milyen jó becsületű előadásban mutatta be az Operát! A címszerepben Némethy Ella és Palló Imre dr., Basillides Mária mint boszorkány (ez a nagy művésznő, ha csak két hangot énekel, az is elsőrendű). Sárdy János (milyen jó énekes lesz belőle!), Osváthy Julia és a többiek, mint a jó katonák, akik akkor se hagyják el helyüket, ha már úgy látják, hogy minden veszve van. Henry Purcell sokat köszönhet a jó előadásnak, valamint Adám Jenőnek, aki a nehéz és kényes partitúrát kitűnően vezényelte.

(Shahhárta)

Francia estét rendez hétfőn a Filharmoniai Társaság Roger Desormière vezényletével. Az érdekes műsoron csupa, Budapestben még be nem mutatott kompozíció szerepel: Rameau, Berlioz, Gounod, Bizet, Duparc, Fauré és Koehlin művei. Közreműködik: Marie Thérèse Holley.

Faragó György, a kiváló fiatal magyar zongoraművész, a szegedi filharmonikusok mai hangversenyén Mozart d-moll zongorahangversenyét játssza. Ernest Ansermet, aki mint a Filharmoniai Társaság vendége októberben Budapestben járt, megismerkedett Faragó Györggyel, akinek játéka annyira megnyerte tetszését, hogy svájci turnéra hívta meg. A kitűnő magyar zongoraművész hangversenyét február 6-án és 7-én lesznek Genfben, illetve Lausanneban az Orchestre Romand-dal

Asszonyok parlamentje

megvitatja a Reggeli Ujságban a férjes tisztviselők elbocsátásának kérdését

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A hét eseménye: a férjes nők elbocsátása a közszolgálatból. A magyar társadalom minden rétege megmozdult arra a törvénytervezetre, amelyet Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter néhány nappal ezelőtt a parlament pénzügyi bizottsága elé terjesztett. Természetes, hogy elsősorban az érdekelt közalkalmazott nők várják feszült érdeklődéssel, milyen méltányos megoldást talál a kormány végül is ebben a nagy horderejű szociális kérdésben, — milyen uton-módon menti meg a kettős keresetre alapozott családok egzisztenciáját és hogyan teszi lehetővé a felnövő generáció elhelyezését a köztisztviselői pályákon. A nőegyesületek vezetőségei is megmozdultak a fontos kérdésben és vasárnap délután gróf Apponyi Albertné lakásán értekezletre ültek össze az összes magyarországi nőegyesületek megbízottai.

A Reggeli Ujság munkatársa beszélt a nőmozgalmak vezető hölgytagjaival, megkérdezvén véleményüket az országos érdeklődést keltő problémáról:

GRÓF RÁDAY GEDEONÉ,

a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének elnöknője ezeket mondta:

— Mint a MANSZ elnöknője, természetesen előbb a szövetség hölgytagjaival vitatom meg részletesen ezt a fontos problémát és csak azután szövegezzük le álláspontunkat. A MANSZ elnöki tanácsa kedden ülést tart, addig nem történik döntés és így ebben a kérdésben nem is fejthetem ki részletesen véleményemet. Megvárjuk az elnöki tanács döntésének eredményét.

PÁLMAI LENKE NYUGALMAZOTT FŐIGAZGATÓ

a MANSZ egyik vezető tagja a következőkben nyilatkozott:

— Meggyőződésem, hogy a férjes közalkalmazott nők elbocsátásának tervét abban a formában, ahogy eddig a nyilvánosság elé került, teljes lehetetlenség végrehajtani. Nemzeti és családvédelmi szempontokból egyaránt helytelen a közszolgálatban lévő férjes asszonyok elbocsátása. Mint pedagógus különösen

fiatal kolléganőim szempontjából kisérem azodalommal sorsuk alakulását.

Nem vitás ugyanis, hogy a tervezet derék diplomás nőket foszt meg a családalapítás lehetőségétől. Fiatal tanárok és tanárnők nagyon sok esetben úgy tudtak csak egybekezelni, hogy mindketten állásban voltak, ketten kerestek és ez a kettős szerény jövedelem tette lehetővé a nyugodt otthon és a család megteremtését.

— Tagadhatatlan, hogy a kormány tervezett intézkedései bizonyos vonatkozásokban indokoltak. Nagyon sokszor megesik, hogy olyan asszonyok is állásban vannak, akiknek férje dus jövedelemmel járó pozícióban helyezkedett el. Ilyen esetekben

helyes és üdvös, ha a jólétben élő asszonyok lemondanak állásukról

és helyet adnak az állásnélkülieknek. Éppen ezért kívánatosnak tartanám, hogy bizonyos alapösszeget állapítsanak meg és csak azokat az asszonyokat bocsássák el állásukból, kiknek a férje ezen a meghatározott összegben felüli jövedelemmel rendelkezik. Az igazság megköveteli, hogy nagy jövedelmet két oldalról ne huzzanak emberek mindaddig,

amíg ezek és ezek várnak elhelyezkedésre és kenyérre.

— Remélem, hogy ezen az uton sikerül olyan megoldást találni, amely nem borítja fel a már megalapozott egzisztenciákat és egyben módot nyújt a kormány törekvéseinek érvényesítésére is.

DR. CSIKSOMLYÓI CSIKY JÁNOSNÉ,

a MANSZ elnöki tanácsának tagja álláspontját a következőkben szövegte le:

— A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége minden igyekezetével azon lesz, hogy a magyar asszonyok érdekeit megvédje. Nem foglalkozunk politikával, tartózkodunk minden hangos demonstrációtól, pusztán jogos érdekeink védelmében akarunk egységes álláspontot lezögezni és az a célunk, hogy ezt az illetékes hivatalos tényezők is megismerjék.

— Kétségtelen, hogy meglévő egzisztenciákat nem szabad bántani,

családok nyugalmát, megélhetését felborítani semmi körülmények között sem lehet.

Gróf Apponyi Albertné házában az összes magyar nőegyesületek képviselői egybegyültek vasárnap délután, hogy a magyar női társadalom további tennivalóinak alapvonalait lefektessék. A közeli napok tanácskozásai után alakul majd ki az egységes álláspont és ennek megfelelően indítjuk majd meg akciónkat.

DR. SZEGEDI-MASZÁK ALADÁRNÉ,

a Katolikus Háziasszonyok Szövetségének elnöknője a férjes asszonyok elbocsátásáról, továbbá a női hivatásáról a munkahelyen és a családi otthonban, ezeket mondotta:

— Természetes, hogy a magyar nők minden rétegét megmozdította a felmerült nagy probléma és nemcsak azok az asszonyok foglalkoznak a kormány tervezett intézkedésével, akiknek sorsa függ ettől, de foglalkozunk vele mindnyájan, akik a magyar jövő érdekét tartják szem előtt és akik azt szeretnők, ha a kormány az anyagi kérdéseket is megoldaná és

a dolgozó asszonyokat is visszavezetné eredeti hivatásukhoz: a családi tűzhelyhez.

— Az én véleményem ugyanis — folytatta Szegedi-Maszák Aladárné —, hogy ha erre egyetlenegy mód is kínálkozik, az asszony ne dolgozzék.

Az asszony helye a családon belül van.

Neveljen gyermekeket, foglalkozzék a háztartás vezetésével, inkább legyen segítségére a férjének ezen a semmivel sem könnyebb és küzdelmesebb terepemen, mintha meglehetősen csekély javadalmazásért állást tölt be valahol és ezzel kénytelen elhanyagolni otthonát és háztartását. Az otthon a magyar asszonyok igazi munkaköre. A gyermeknevelés szent hivatásának betöltése tökéletesen csak úgy képzelhető el, ha az anya gondos és féltő szeme egész nap rajta nyugszik gyermekein.

— Ez az álláspont természetesen nem oldja meg a fennálló nagy problémát: mi történik azokkal az asszonyokkal, akik ezidőszert állásban vannak és keresetükkel hozzájárulnak a családi otthon fenntartásához. Fogas, nehéz kérdés ez, amelyet a kormány részéről megértő szívet,

a köztisztviselői társadalom részéről pedig bizonyos mértékű áldozatkészséggel kell megoldani.

Vitathatatlan, hogy azokkal az asszonyokkal, akik férjhezmenetelükkor arra alapították egzisztenciájukat, hogy jövedelmükkel segítségére lesznek férjüknek, nem lehet olyan radikálisan és kárlehetetlenül elhárítani, mint ahogy a javaslat tervezői. Minden körülmények között kell valamilyen közvetítő megoldást találni.

— Az én véleményem szerint talán a legkézenfekvőbb az lenne, hogy olyan esetekben, amikor a házasságok mindketten közalkalmazottak, és mindketten kénytelenek voltak dolgozni, bocsássák el állásából ugyan az asszonyt,

de a férj kapjon olyan fizetéstöbbletet, amely, ha jelent is némi lemondást és áldozatot,

de elegendő arra, hogy a már esztendőnk óta felállított életmódot a lehetőség szerint fenntarthassák.

— Ha ezen az uton igyekeznek megoldani ezt a nehéz és kétségtelenül fájó problémát, úgy azt hiszem, közmegegyezésre fog elintéződni a férjes közalkalmazott asszonyok nagy kérdése. Nem esik lényeges törés az eddigi életmódban és egyben gondoskodás történik arravonatkozóan is, hogy a magyar asszonyok a családi otthon ápolásának és gyermekük nevelésének szentelhesék életüket.

Gróf Apponyi Albertné nyilatkozata

Gróf Apponyi Albertné a vasárnap délutáni értekezlet után a következőket mondotta:

— Mai megbeszélésünk eredményeképpen elhatároztuk, hogy egy

szűkebb bizottság foglalkozik a kérdéssel és kidolgozza a nőegyesületek egyöntetű álláspontját.

A magam részéről csak azt a véleményt szövegezhetem le, hogy én ellene vagyok minden igazságtalanságnak és így természetesen

nem helyeselhetnék olyan rendelkezést, amely bárkivel szemben is igazságtalanságokat jelentene.

Reméljük, hogy a javaslat az általános kívánásoknak megfelelően fog végső formájában kialakulni.

Baróti Zoltán

Kunder Antal vasárnap átvette az esztergomi kerület mandátumát

Esztergom, december 11.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

Kunder Antal kereskedelmi miniszter vasárnap délelőtt ünnepélyes keretek között vette át az esztergomi kerület mandátumát. A miniszter és az előkelőségek először a belvárosi plébániatemplomban misét hallgattak, majd a városháza közgyűlési termében

Perger Kálmán választási elnök rövid beszéd kíséretében átadta a megbízólevelet Kunder Antalnak.

Esztergom város közönsége nevében vitéz Szivós Waldvogel József ny. tábornok köszöntötte a minisztert, aki válaszában megköszönte a bizalmat a mindössze annyit ígért, hogy szívesen és szeretettel foglalkozik majd a város és a kerület kérdéseivel és közérdekű ügyeit támogatni fogja. Végül kijelentette, reméli, hogy mint a kormány tagja, Esztergom városában beigazolhatja, hogy

az Imrédy-kormány nem az ígéretések,

hanem a megvalósítások kormánya.

A miniszter beszédét a zsufolásig megtelt terem közönsége nagy tetszéssel fogadta.

— Allspánt választ Sopron megye. Sopronból jelentik: Sopron vármegye kedden közgyűlést tart, amelyen megválasztják a vármegye új alispánját. Az alispáni székre két jelölt van: Czillinger József dr. soproni főszolgabíró és Ghiczgy Ödön kapuvári főszolgabíró. Czillinger József megválasztását tartják valószínűnek.

— Temetés. Sternischa Erzsébet temetése, a korábbi jelentéstől eltérően, december 13-án délután 3 órakor lesz a farkasréti temetőben.

— A Terézvárosi Felsőkereskedelmi Iskola ünnepélye. A Budapest székesfőváros VI. kerületi községi felsőkereskedelmi iskola volt tanítványai vasárnap délelőtt a Felvidék felszabadításának emlékére ünnepélyt tartottak az iskola hősi emlékműve előtt. A lélekemelő ünnepségen megjelentek a Terézváros notabilitásai, a volt tanítványok, valamint az iskola mostani növendékei teljes számban és bensőséges lelkesedéssel áldoztak az iskola hősi halottai emlékének, valamint a Felvidéki felszabadítás megteremtőinek.

Vásároljon saját magának és mindenkinek, akit szeret!

Karácsonyi áraink:

Délutáni ruhaanyagok, 85 cm széles la minőség, divatszínekben — P	4-50	Női ruhaszövet, 130 cm széles tiszta gyapjú divatszínekben — P	7-80
Műselyem Imprímék Crepe de Chine Marouinea, Crépon gyonyvört mintákban P	2-70	Ruhaszövet, 70 cm széles, kiváló minőségű — P	3-20
Férfiing-anyag, 90 cm széles (Rayon, Rayé) — P	3-50	Tisztalenyelv Imprímék, francia nehezminőségű — P	6-50
Fém Jaquard, 90 cm széles estélyi színekben — P	12-50	ANGOL BARSZONY, 70 cm széles minden színben — P	7-50

Maradékostályunkban, Bécsi-utca 8, nagy árieszállítás!

A világhírű
Goldberger
gyártmányok

exclusiv
mintáinak
legnagyobb
választéka

KATZ **PFEFFER**
ÉS TÁRSA selyem-, bársony-, nőiszövet-divatháza Budapest, Bécsi-utca 7 T. 18-687 181-706

Littke pezsgő: Casino For England Prince of Wales

Üdülőház épül a szivbajos iparosok számára

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Vasárnap tartotta közgyűlését az *Ipartestületek Országos Központja*. Kunder Antal iparügyi minisztert *Petneházy* Antal államtitkár képviselte, a főváros részéről pedig *Beliczay* Imre tanácsnok és *Kállay* Albert tanácsjegyző jelent meg a közgyűlésen. *Papp* József, az *IPOK* elnöke megnyitó beszédében üdvözölte

a **Felvidék iparosságának a közgyűlésen első ízben megjelent képviselőit**, akiket viharos ünneplésben részesítettek. *Papp* József ezután beszámolt az iparosság eddig elért eredményeiről, majd bejelentette, hogy az ipar színvonalának emelését szolgálja az újonnan megszervezett több továbbképző tanfolyam, mintaműhely, külföldi iparoscsera-akció és reprezentatív kiállítás. A továbbiakban *Papp* elnök beszámolt arról, hogy *Balatonfüreden*

legközelebb megnyílik a szivbeteg iparosok üdülője.

Vitéz Petneházy Antal államtitkár szólt fel ezután a bejelentette, hogy *Kunder* Antal miniszter a kézműves ipar kérdéseiről a legközelebbi időben belül tanácskoznia óhajt az iparosság vezetőivel.

A vidéki résztvevők felszólalása után az indítványokat tárgyalta a közgyűlés, amely az esti órákban ért véget.

A magyar dohánybevéltő-hivatalok megkezdtek működésüket a Felvidéken

Komárom, december 11.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

A honvéd vegyesdandár parancsnokság hirdetményt tett közzé, mely szerint a hadtestparancsnokság területén a dohánybevéltővel kapcsolatos összes teendőket

a komáromi és az érsekújvári dohánybevéltőhivatalok végzik.

Miután a dohánytermelők kérelmeikkel a múltban a minisztériumokhoz fordultak, a vegyesdandár parancsnokság polgári osztálya felhívja a dohánytermelőket, hogy a jövőben a dohánytermeléssel kapcsolatos összes ügyekben közvetlenül a bevéltőhivatalokhoz forduljanak.

Az Svájc az 1938-39. évi téli idény előtt. A téli boldogság sohasem volt oly erős, mint az idén. A világ legszébb sportparadisójának kapui tárva vannak. A svájci télisport-központok annyi lehetőséget nyújtanak, hogy azok akik kimeríthetők, különösen, hogy a hegyvasutak, skiliftok és az alpesi postajáratok csarjai a különféle lezártított áru bérleteikkel a sportolók rendelkezésére állanak és ezáltal lehetővé teszik a nagy lesiklások kiindulásához vezető utat megrövidítését. Egy svájci magaslatti üdülőhelyen eltöltött téli pihenés is nyújtja azt a kényelmet, mint egy minden komforttal berendezett szálloda. Az újonnan bevezetett szabadválasztás „átalány-üdülés”-nél a szállodai árak, dacára a leértékelésnek, nem drágultak: a közlekedési vállalatok a 6 napos tartózkodással nyújtott 30-45%-os kedvezményeket továbbra is fenntartják.

Tizenkilenchavi fogházra ítélték a románok két magyar papot

Kolozsvár, december 11.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

A kolozsvári hadbíróóság dr. *Vajda* Józsefet, a biharmegyei Tenke község plébánosát azon a címen, hogy Magyarországról vásárolt vallási tárgyú könyveiben állítólagos röpecdulákat találtak, egy évi fogházra, öt évi jogvesztésre és 3000 lej pénzbírságra ítélt. Nem fogadták el a lelkes védekezését, hogy

a vásárolt könyveket még fel sem vágta s nem tudhatta, hogy mit tartalmaznak.

Lokody Gáspárt, a küküllőmegyei Túr község plébánosát azért, mert a templomban olyan Szűz Mária képet találtak, amelyen a magyar Szent Koronát Szent István Szűz Máriának ajánlja fel, 7 hónapi fogházra, három évi jogfosztásra és 4000 lej pénzbírságra ítélt.

Eltemették Aszlányi Károlyt, a tragikusan elhunyt kiváló író

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Mély és osztatlan részvét kísérette el a vasárnapi délután bágyadt napsütésében utolsó útjára a farkasréti temetőben

Aszlányi Károlyt, a csütörtökön tragikus körülmények között elhunyt fiatal író.

A *Reggeli Ujság* egykori kiváló munkatársát, *Aszlányi*, mint ismeretes, lapja megbízásából a *Felvidék* sportéletéről indult riportorozatot írni és ennek az utjának első kilométerénél érte kis sportkocsija volánjánál a halálos katasztrófa. Felesége, *Horváth* Bába, akit két év előtt vett el *Aszlányi* Károly és aki ezen az utján is elkísérte férjét,

megmenekült ugyan a haláltól, de súlyos sérüléseket szenvedett és ezért nem tudott résztvenni a temetésen sem.

Fiatalkorú magyar sportolók, írók és művészek, *Aszlányi* barátai és kollégái állották körül a

koporsót, amelynél a Szinpadai Szerzők Egyesületének nevében *Pünköszt* Andor mondott gyászbeszédet. A sírál *Gyarmathy* István, a *Sportvilág* felelős szerkesztője búcsúztatta *Aszlányit*.

— Tragikus — mondotta *Gyarmathy* István, — hogy *Teneked* Károly, aki annyi regényt és színjátékot,

oly sok elbeszélést és cikket fejeztél be happy-enddel, fiatal életet és oly nagy reménysegekre jogosító írói pályafutásodat ilyen tragikus hirtelenséggel és ilyen megrendítően szomorú módon kellett befejezned.

Aszlányi Károlyban egyrészt a magyar irodalom és művészet, másfelől a magyar sportújságírás sokatigéző személyisége szállt sírba.

Lelkiüdvéért hétfőn, délelőtt félkilenc órakor mutatnak be engesztelő szentmiseáldozatot a Ciszterci rend Szent Imre herceg-uti templomában.

Három nap óta eszméletlenül fekszik a kórházban József Attila huga

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Három nappal ezelőtt tragikus háttérű öngyilkosság történt a Pozsonyi-uton: lakásában megmérgezte magát *Bányai* Lászlóné, az egy évvel ezelőtt tragikus körülmények között elhunyt *József* Attila költő nővére. Mint ismeretes, *József* Attila

a vonat elé vetette magát, amely a szerencsétlen flatalembert halálra gázolta.

Bányai Lászlóné, akit fivére halála mélyen megrendített, néhány hónappal ezelőtt már egy ízben megkísérelt öngyilkosságot, akkor

azonban sikerült megmenteni.

Az utóbbi időben a *Pozsonyi-uton* lakott albérleti szobában. Gondokkal küzdött, az az összeg, amelyet fivére hátrahagyott irásaiért kapott, nem volt elegendő megélhetéséhez. Csütörtökön ismét

megmérgezte magát az urlasszony, akit életveszélyes állapotban vittek a mentők a Rókus kórházba.

Jelenleg a Rókus kórház «96-os» öngyilkos-kórtermének lakója. Vasárnap érdeklődünk állapota iránt és azt a felvilágosi-

tást kaptuk, hogy még mindig nem nyerte vissza eszméletét, még mindig nincs túl az életveszélyen. A rendőrség emberei sem tudták még kihallgatni.

A szomorú végű költő tragikusorsú nővéreinek sorsa mély részvétet kellett az irgalmas és művészvilágban, *József* Attila volt barátai állandóan érdeklődnek a kórházban állapota felől.

Cerda lett Chile köztársasági elnöke

Santiago de Chile, december 11.

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Hivatalosan közlik az elnökválasztás végleges eredményét. *Cerda* 222.720 szavazatot kapott *Ross* 218.709 szavazatával szemben. *Cerdát* december 24-én kiáltják ki Chile köztársasági elnökévé.

Tömegesen iratják át cseh iskolából magyar iskolába a tanulókat

Komárom, december 11.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

Komáromban már jóval a magyar csapatok bevonulása előtt megkezdődött a csehszlovák iskolák likvidálása. A magyar iskolák, akik eddig többnyire kényszerből iratták gyermekeiket csehszlovák iskolába,

most kivétel nélkül áthozzák gyermekeiket a magyar intézetekbe,

amelyekben a legnagyobb szeretettel fogadták őket. A mai napig a községi elemi iskolába 130 tanuló iratkozott át, a *polgári* iskolába 61, a *Majláth-féle* iskolába 31, a *zárda* iskolába 25, a *Szent Benedek-rendi* foglilánáziumba 6 új növendéket vettek fel.

Külföldi Vitavacsora a felvidéki kérdésekről

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A Magyar Külföldi Társaság folyóiratának, a *Külföldi Szemlének* rendezésében *Külföldi Vitavacsorát* rendeztek a Gellért-szállóban. Az idel első összejövetelt rendkívüli érdeklődés mellett tartották meg. *Szvatkó* Pál előadása után sor került az aktuális felvidéki kérdések megvitatására *Drucker* Györgynek, a *Külföldi Szemle* szerkesztőjének vitavezetése mellett. A vitában résztvett *Szent-Iványi* József és *Turchányi* Imre dr. felvidéki képviselő, valamint gróf *Haller* Gábor.

A vacsorán jelen voltak *Kenéz* Béla és *Lukács* György volt miniszterek, báró *Forster* Pál és *Gömör-Laiml* László rendkívüli követek, *Rapaich* Richárd ny. lovassági tábornok, *Kratochvíl* Károly ny. altábornagy, *Wulf* Olaf és neje, *Eötvényi* Olivér, báró *Villani* Lajos, *Barangay* Zoltán, báró *Perényi-Lukács* György, *Darugy* Ferenc, *Darányi* Gyula egyetemi tanár és neje, *Posch* Gyula, a P. K. vezérigazgatója és családja, *Kresz* Károly és *Nyulász* János a *TÉBE* igazgatói, *Patay* György, *Egyed* István, *Hankiss* János, *Kovács* Andor, *Faluhelyi* Ferenc egyetemi tanárok, *Geöcze* Bertalan és neje, *Szemző* Istvánné, *Jánszky* Béla, *Nékám* Sándor, *Ujpey* Elemér, a miniszterelnök titkára, azonkívül még számos közéleti elkötelezett, továbbá a külügyminisztérium és kultuszminisztérium tisztviselői kara. A legközelebbi vacsorát január elején tartják.

— *Küldöttség* tiltakozott *Kunder* Antal miniszternél *Batáék* letelepedése ellen. *Töbler* János képviselő és *Baldauf* Sándor, a cipészipartestület elnöke vezetésével *küldöttség* járt *Kunder* Antal iparügyi miniszternél, akit arra kért, hogy a *Bata* gyár és százhuszonöt fiókjának letelepedését akadályozza meg. *Kunder* miniszter válaszában hangsúlyozta, hogy mielőtt ebben a kérdésben döntene, különböző feleket fog meghallgatni. *Töbler* képviselő ezután közölte a miniszterrel, hogy ebben a tárgyban bejelentett interpellációját elhalasztja.

— *Sopron* *Limanova-ünnepe*. *Sopronból* jelentik: Vasárnap a város társadalmi ünnepélyes külsőségei között ünnepelte meg a *limanovai* csata emlékét. A város és a vármegye előkelőségei megjelentek a *limanovai* hősi emlékmű előtt, amelyre koszorút helyeztek el. Ezután a soproni helyőrség egyik huszárdiszszáza díszmenetben elvonult az emlékmű előtt.

— *Lengyel légionisták* ünneplő társasvacsorája. A volt lengyel légionisták ünnepélyes társasvacsorára gyűltek egybe, amelyen *Kovács* Kálmán mondotta az első felköszöntőt *Horthy* Miklós kormányzóra, majd *Moscicki* lengyel köztársasági elnököt, majd *Smigly-Rydz* marsallt éltette. *Gáthy* Róbert megemlékezett a lengyel miniszterelnök beszédéről, amelyben a lengyel képviselőházban a közös magyar-lengyel határt kívánta.

x *Mindannyiunk* öröme 20 év után *Felvidékünk* újra a miénk. Nagyon ajánlatos már most, karácsony előtt megtekinteni *Katz*, *Pfeffer* és *Társa* cég (Bécsi-utca 7.) selyem, bársony és női szövétlivárait, mert most még óriási választék található rendkívül elnyomás árakon a *Világ* híradó *Goldberger* cég gyártmányainak különleges mintáiból is.

x *Mit* írott VIII. *Edward* *Budapest*-? Természetesen *Litke-peszög*

RENAULT

SZEMÉLY-ÉS TEHERAUTÓK MINDEN NAGYSÁGBAN

REIMAN

V., VÖRÖSMARTY-TÉR 3

Dunaparti lakása ablakából kiugrott és meghalt Groszman Pál terménynagykereskedő

Súlyos betegsége miatt vált meg az élettől az 57 éves férfi

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Vasárnap hajnalban megrázó öngyilkossági dráma történt Budapesten:

Groszman Pál városszerte ismert terménynagykereskedő dunaparti lakásának ablakából kiugrott az utcára és összeroncsolt testtel holtan terült el a kövezeten.

Az öngyilkossági tragédiát csak jóval később, egy kerékpáros rendőrjárat fedezte fel, ekkorra azonban már a terménynagykereskedő holtan volt.

Vasárnap hajnalban félhárom óra tájban egy kéttagú kerékpáros rendőrjárat haladt a Dunaparton végig. Amikor az őrájárat az ujonnan épült Kossuth Lajos-téri Bauxit-palota dunai frontjára ért,

a járda szélén egy mozdulatlanul fekvő, jólillőzött, véresfejú férfit talált.

A rendőrök azonnal megállapították, hogy a kövezeten fekvő idősebb férfi halott. Felcsöngették a Kossuth Lajos-tér 18. számú bérpalota házmesterét, aki amikor megpillantotta a halott embert, ijedten felkiáltott:

— Szent Isten, az a mi lakónk, Groszman Pál ur, akit tíz óra után engedtem be a kapun...

A feleséget felriasztják álmából

Az öngyilkossági dráma előzményeire és lefolyására most már rövidesen világosság derült. Pár perccel később a rendőrök a házfelügyelő kíséretében felmentek a lakásba, ahol

megrázó jelenetek között mondták meg az öngyilkos terménynagykereskedő feleségének, hogy férje lent fekszik az utcán, összeroncsolt tagokkal holtan.

Az uriaszony álmából ébredt fel, amikor a szomorú hírt közölték vele és a fájdalomtól sikoltva rogyott össze, úgyhogy nyomban orvost kellett hozzá hívni.

Rövidesen jelentést tettek a hajnali öngyilkossági drámáról a főkapitányság központi ügyeletének, ahonnan rendőri bizottság ment ki a helyszínre.

Groszman Pál ismert tagja volt a fővárosi terményszakmának és évtizedek óta tagja a terménytőzsde-nak. A Szabadság-tér 17. sz. alatt, a Tőzsdepalota épületében volt terményüzletének ir. dája már hosszú évek óta, de párhely volt a terménytőzsde-n is, ahol igen nagyrebecsülték a tekintélyes kereskedőt. Három évtizede dolgozott a szakmában, nemcsak Budapesten, hanem külföldön is igen előkelő kereskedőházzal tartott fenn üzleti összeköttetést, üzleti bonitása elsőrendű hírből állott és éppen ezért

az öngyilkossági dráma a vasárnapi napon szűkebb szakmai körökben — ahová a hír eljutott — nagy meglepetést és megdöbbenést keltett.

Groszman Pál a Kossuth Lajos-tér 18. számú bérpalota harmadik emeletén lakott feleségével. A gyermektelen házaspár csendes visszavonultságban élt az elegánsan berendezett háromszobás lakásban. Groszman Pál mindenki gazdag embernek ismerte és azt tudták róla, hogy egy régebben keletkezett betegsége nagyban csökkentette életkedvét és ez az oka annak, hogy néhány közeli rokonán és barátján kívül senkivel sem érintkezett. Esztendőkként ezeltől

Groszman gerincserülést szenvedett és ez a betegség rendkívüli módon elkéserejtette.

ELŐZETES JELENTÉS!

A Terézköruti Színpad

karácsonyi ujdonsága

Bulla Elma

felléptével

ÜSTÖKÖS

Pesti történet 2 részben, 9 képben. Irta: Váradi Tibor. Rendezte: Tarnay Ernő. Premier december 19-én. Tel.: 120-817. Kezdete: ¼10 órakor.

Európai híri orvosokat vett igénybe, hogy meggyógyuljon, azonban ez nem következett be. A betegségből kifolyólag járása is bizonyos mértékig akadályozva volt, családja előtt többször hangoztatta elkeseredését és kijelentette, hogy

a sok szenvedés és a hangulatában beállott változás a halál gondolatát érlette meg benne.

Az utóbbi hetekben már nem igen járt a Lipótvárosi Kaszinóba sem, amelynek már régen tagja volt és ahol baráti körében hosszu időn át ugyszólván nap-nap után megjelent.

Öt bucsulevél

Szombaton este felesége társaságában volt el hazulról. Tíz óra után tértek haza és nemsokára lefeküdtek. Most már utólag az öngyilkossági dráma előzményeinek rekonstruálásakor megállapítható, hogy Groszman Pál megvárta, amíg felesége mélyen elaludt, ezután felkelt, majdnem teljesen felöltözött és

öt bucsulevet irt hozzátartozóinak, barátainak és kezelőorvosának.

A bucsulevelek befejezése után felnyitotta az erkély ajtaját és leugrott a harmadik emeletről.

A szerencsétlen sorsu ember fejfel zuhant az uttestre, nyomban halálos sérülést szenvedett, a rendőrorvos vizsgálata szerint keze-lába összetört, agyát szellocsanította a járdakő szegélyében. A bucsuleveleket megtalálták Groszman Pál szobájában. Az első levelet feleségének, a másodikat dr. Milkó Lajosnak, a harmadikat dr. László Arnoldnak, a negyediket dr. Hegedűs József ügyvédnek, végül az ötödik levelet Czónicz Gábor egyetemi tanársegédnek címezte. Ezekben a levelekben röviden elbucsuzik

barátaitól és arra kéri őket, hogy üzleti vonatkozású dolgokban legyenek segítségére feleségének. Öngyilkosságának hétértét

betegségével és lelkiállapotának megdöbbentő elkeseredésével indokolja.

A bucsuleveleket már vasárnap délelőtt kézbesítette a rendőrség a címzetteknek.

Az öngyilkosság egyedüli oka: betegség

Még a hajnali órákban értesítették az öngyilkossági tragédiáról Groszman Pál fivérét, Gót Jenő műépítész, aki azonnal a dráma helyszínére sietett. Amikor a ház elé ért, bátyjának holtteste még ott feküdt az uttesten. Kétségbeesetten értesült a történetéről, majd felment ő is a lakásba, hogy Groszman Pál feleségének segítségére legyen.

A Reggeli Ujság munkatársa vasárnap délelben beszélt az öngyilkos terménynagykereskedő feleségével, aki a fájdalomtól megtört, zokogástól elfulladó szavakkal csak ennyit tudott mondani:

— Nem tudok beszélni a szerencsétlenségről... képtelen vagyok, a fájdalom elvette az eszemet.

Az öngyilkos tözsdés egyik közeli hozzátartozója elmondotta, hogy

Groszman Pál teljesen kiegyensúlyozott anyagi viszonyok között élt,

üzletét saját maga vezette és kizárólag a betegsége volt az, amely az öngyilkosság gondolatát megérlette benne. A halálos tragédiára felkészült, ezt bizonyítja az is, hogy szombaton este, hazatérés után, amikor felesége már elaludt, leült és az öt bucsulevet megírta. Groszman 57 éves volt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Kassán vagy Komáromban tartja meg pünkösdi kongresszusát a Magyar Országos Orvosszövetség

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Vasárnap délelőtt tartotta a Magyar Országos Orvosszövetség évi tisztújító kongresszusát a Budapesti Királyi Orvosegyetem Semmelweis-termében. Az összegyűlteket dr. Verebely Tibor üdvözölte elnöki megnyitójában és egyben bejelentette, hogy miután az Országos Orvosi Kamara elnökévé választották, a Szövetség elnöki tisztéről természetesen lemondott. Ezután a Felvidék visszatérésével kapcsolatban az ott uralkodó orvosi állapotokról beszélt.

— Nem kétséges — mondotta —, hogy voltak ebben a berendezkedésben megfontolásra érdemes intézkedések is, amelyeket

a hazai rendszerrel össze kell hangolnunk,

ugy, hogy az ottani orvosi kart és a közönséget ne érje csalódás. Kormányzatnak, kamarának, szövetségnek együtt kell e nagy munkához fognia s olyasvalamit teremteni, ami vonzó hatással lesz a jövőben a még vissza nem került területek lakosságára is.

Verebely bucsubeszédje után az Orvosszövetség 178 örökös tagjának adták át az emléklapot. Egymásután vonultak az elnöki emelvény elé azok az orvosok, akik már 40 éve tagjai az Orvosszövetségnek. Köztük láttuk báró Korányi Sándor, Vámosy Zoltán, Hüttl Hümér, Grósz Emil, Donáth Gyula, Kelen Béla, Kenyeres Balázs, Krepuska Géza és Nékám Lajos professzorokat. Meghatottan vették át Verebely Tibortól az örökös tagságot jelképező emléklapot. Verebely Tibor szavait, amelyekkel az örökös tagokat üdvözölte, Vámosy Zoltán professzor köszönte meg.

Karácsonyra Szmokingöltöny P140

BLUM

ÉS TESTVÉRE angol őr. szabóság VACI-UTCA 31/33. (Piarista-épület)

A főtitkári, ügyészi, pénztárosi és számvizsgáló jelentések után a jövő évi kongresszus idejét és helyét állapították meg. Kimondták, hogy a pünkösdkor tartandó kongresszus abban a vidéki városban lesz,

ahonnan az igazgatótanácshoz először érkezik meghívás.

Az elnökség egyben azon reményének adott kifejezést, hogy ezt a kongresszust lehetőleg a visszacsatolt területen fekvő Kassán, vagy Komáromban szeretné megtartani.

Ezután az Országos Orvosszövetség tisztújítására került sor. Az igazgatótanács 1938 október 22-én megtartott ülésén megjelent jelölés szerint elnök lett Mutschenbacher Tivadar professzor, alelnökök: Kelety József, Born József, Duzár József és Petz Aladár, főtitkár pedig Korbuly Emil.

Verebely Tibor üdvözölte az új elnököt, munkájára az Isten áldását kérte, majd Mutschenbacher Tivadar, az új elnök emelkedett szólásra.

— Első szavam a hála szava — mondotta — azért a megtisztelő bizalomért, amelyben részesültem. Programom rövid. Hiszem, hogy a világot szebbé, jobbá csak az ember-szeretet tudja tenni.

Hiszem, hogy a vallás és a tudomány egymással nem ellentétes fogalom,

mert minden filozófiai és metafizikai bölcsesség kezdete és vége az Isten, még ha látszólag különböző utakon is jutunk el hozzá.

— A mi letiport, szegény hazánkban — folytatta Mutschenbacher Tivadar — ma az orvosi pálya meg nem jutalmazott, vagy általában az ipari munkások keresetén alul álló nehéz robotos munka, de azért «divinum opus» isteni munka és akik életük kincsét szeretettel szórják másokra, azok a betegük hálás szívében és a magyarság egén olyan meleg fényvel fognak tündökölni, mint az augusztusi éjszakán az égbolt csillagai.

— Ha áttérzi minden magyar orvos, hogy

Boldog órákat tölthet télen a Svájcban

- A békés Svájc a nyugalom és szabadság országa Európa szívében.
 - A valutarendelkezések következtében Svájc ma olcsó ország.
 - Külföldi vendégek számára Svájc 30-tól 45%-ig terjedő kedvezményt és olcsóbb benzint nyújt.
 - Minden valutáris korlátozás nélkül iatogathat el Svájcba.
 - A kitűnő svájci szállodáipar minden árfokozaton a legjobb elhelyezkedést nyújtja.
 - Svájc, magas hegyeségei révén a leghőbiztosabb ország.
 - A jól bevált egységes svájci sí-iskola gyorsan segít mindenkit a legjobb tudáshoz.
 - Nemzetközi sportesemények, társadalmi ünnepek tarka sorrendben követik egymást.
 - Svájc vasuton, autón és repülőgépen minden oldalról gyorsan és kényelmesen elérhető.
- Készségesen nyújtanak felvilágosítást és adnak prospektusokat az utazási irodák és a Budapestben lévő Svájci Idegenforgalmi Központ.

AZ 1939. ÉVI NAGY-ESÉMÉNYES A SVÁJCI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁS ZÜRICHBEN MÁJUSTÓL OKTÓBER VÉGÉIG

egy szabad államban, amelyben a vélemény-nyilvánítás szabadsága meg van, a szabad orvosoknak önkéntes társulásán alapuló szövetsége

a pártszempontokon felül tud emelkedni, egységes és nagy tud lenni,

akkor oly hatalmas erőt reprezentál, amelyet semmiféle hatalom nem neglialhat.

A tisztújító kongresszus Mutschenbacher Tivadar szavaival és a közönség lelkesedése közben ért véget

Letartóztatták a Vigodni börgyár sikkasztóját

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A Vigodni-féle börgyár, mint ismeretes, bűntető feljelentést tett Winkler Sándor 44 éves borbizománya ellen 70.000 pengő elikkasztása miatt. Winklert szombaton előállították a főkapitányságra, ahol

örizetbe vették.

Vasárnap délelőtt a borbizományost kihallgatták és ekkor hangoztatta, hogy elszámolási viszonyban van a gyárral,

a szóbanforgó összeget nem sikkasztotta el, de egyébként is 70.000 pengő értékű áru után majdnem 20.000 pengő jutalék illeti meg.

A főkapitányságon védekezését nem fogadták el és kihírdették előtte sikkasztás büntette címén a letartóztatást.

— A legszebb karácsonyi ajándék az életbiztosítási kötvény, mely megóvja szeretteinket a gondtól és nélkülözésektől.

WAGONS-LITS|COOK

UTAZÁSI VILÁGSZERVEZET

december havi társasutazásai:

1. Olcsón és kényelmesen hálókocsiban Kassára. Indulás Budapestről dec. 25-én 23 órakor, visszaérkezés Budapestre dec. 27-én reggel 5.45-kor. Ára vasuti- és hálókocsi-jeggyel, egy teljes napi elsőrendű ellátással II. oszt.: P 46.20, III. oszt.: P 33.50.
2. Hálókocsival Abbazába. Indulás Budapestről dec. 25-én este, visszaérkezés Budapestre 1939 jan. 2-án reggel. Árak: P 193.—től P 285.—ig.
3. Bled. Indulás Budapestről dec. 25-én reggel, visszaérkezés Budapestre 1939 jan. 3-án este. Árak: P 210.—től P 280.—ig.
4. Spalato (Split, Dalmát tengerpart). Indulás Budapestről dec. 25-én reggel, visszaérkezés Budapestre 1939 jan. 3-án este. Árak (hálókocsival): P 229.—től P 289.—ig.

Eihelyezés és ellátás elsőosztályú szállodákban. Jelentkezési határidő: december 17-én déli 12 óráig.

WAGONS-LITS|COOK

menetjegyirodájában Budapest, V. Vörösmarty-tér 5. Telefon: *182-905.

a Reggeli Ujság Színháza

Eszt drámát

mutatott be a héten a Nemzeti Színház, August Kitzberg «Ordasok» című darabját, amely az eszt parasztiok száz év előtti környezetébe vezeti a nézőt. Amikor ez az elnyomott nép még jobbágyi sorban tengődött földesurai zsarnoksága alatt. Egy habonának drámai feldolgozása az eszt író darabja, a némberről, aki éjszakan-kint farkassá tud változni, hogy elrabolja az ártatlan emberek bányáit. A falu bosszuért liheg, a boszorkányt halálra vesszözik, míg gyenge kis árváját kunyhójába fogadja egy jószívű jobbágy. Itt serdül szépséges hajadonná, a nép habonája azonban elüldözi, a falu kiveti magától a «farkas» leányát, míg egy eltévedt golyó véget vet szenvedéseinek.

Ez a komor, nyomasztó történet, amelybe gyengéden szövődik egy érzelmes szerelmi motívum, csupán egyes jeleneteiben jut el a drámai csúcspontig és inkább színes környezetrajzával kelti fel érdeklődésünket. A magyar-eszt kulturális kapcsolat mindenesetre indokolják a kiváló eszt író darabjának színrehozatalát.

A Nemzeti Színház Abonyi Tivadar stílusos rendezésében gondosan előkészített előadással szolgálta az irodalmi célt. A főszerepben Lukács Margit újból bizonyítást tett drámai erejéről. Rápolthy Anna, Szabó Sándor, Góbbi Hilda, Berky Lili, Lehota Pépa és Ujlaky alakításai is dícséretet érdemelnek.

Hevesi Sándor

a színpadnak ez a kiváló tudósa, aki mint író, fordító és rendező, annyi sikert könyvelhet el érdemű pályáján, új darab-bal lépett a közönség elé, «A bűvészinas»-sal, amelyet a Belvárosi Színház mutatott be. Ez a bűvészinas egy fiatal színpadi író képében jelenik meg a színen. Előttünk «szerkeszti meg» és bonyolítja a vig-játékot, saját személyét is beállítva a cselekménybe. Ez a nyílt színen történő darabszerkesztés nem egy műhelytitokba avatja a közönséget, amely elcsodálkozhatik a szerző rendkívüli színpadi tudásán, nagy műveltségén, magávalragadó dialektikáján, ugyanakkor azonban figyelmét nem kötheti le kellőképpen a szeme előtt készülő «vigjáték», melynek bonyolalmai, fordulatai nem hatnak a meglepetés erejével, mert hiszen az író mindent előre bekonferál.

Mint egy komoly tudósnak katedrai előadása: úgy hat a darab. Néhol pedig Rostand Raquenoja jutott az eszünkbe, hűres receptjével, hogyan készül a mandulás tortácska. A szellemes receptet élvezzük, a tortácskához azonban nem jutunk, ízét nem élvezzük. Nincs a darabnak egyetlen megfogható dramaturgiai hibája. Minden mondat a helyén van és minden jelenet szinte mérnöki pontossággal állít a színpadra a kiváló szerző. A kontaktus azonban színpad és nézőtér között nem tud megszületni.

Az előadás a darabnak inkább bohó-zati mozzanatait buzza alá. Mélységei felett könnyedén elsiklott. A szereplők közül Turay Ida, Szilassy László, Simon Zsuzsa, Kántor Pépa és Nagy György alakításait kell kiemelniük.

(b. l.)

— December 20-án: premier a Teréz-körúti Színpadon. Ugy értesülünk, hogy a Teréz-körúti Színpad december 20-án mutatja be Várdi Tibor «Ústökös» című nyolcképes vigjátékát, amelynek főszerepét Bulla Elma játssza. Partnerre Dénes György. A darabot Tarnay Ernő rendezte.

Pesti Színház

Szombaton, december 17-én először a legnagyobb párisi siker

Boldog órák

Claude Andre Pugel vigjátéka
Fordította: Orbók Attila

Főszereplők:

Kormos Márta, Márkus Margit,
Szepes Lia, Greguss Zoltán,
Perényi László, Puskás Tibor

Telefonrendelés: 115-438, 122-144

Izgalmak a színész-kamara hétfői taggyűlése előtt

A színész-kamara hétfőre kitűzött taggyűlést társulati ülések előzték meg úgy az állami, mint a magán-színházakban. Az Operaház társulati ülésén azt a határozatot hozták, hogy a zene- és énekkar tagjait érte sérelem miatt távol tartják magukat a taggyűléstől. Ebben az ügyben Székelyhidy Ferenc a következő felvilágosítást adta a Reggeli Ujság munkatársának:

— Kétségtelen, hogy az Operaházot sérelem érte, amennyiben a zenekarnak és az énekkarnak tagjait az ötödik osztályba, a statiszták közé sorolták. Holott nyolcvanöt százaléknak zeneművészeti főiskolai oklevele van. Ehhez hozzájárult az is, hogy az Operaház személyzete nem volt meglegedve az elektor-listával. A sérelemmel szemben nekem az volt a véleményem, hogy el kell menni a kamarai gyűlésre, szervezkedni kell és ki kell vívni az igazunkat. Az operai tagok többsége azonban leszavazott, és ennek eredményeképpen egységesen távolmaradunk a kamarai gyűléstől.

A Nemzeti Színház tagjai szombaton tartották ebben az ügyben társulati gyűlést, amely izgalmas lefolyású volt és amelynek

eredményeként elfogadták azt a javaslatot, hogy társulati uton kéri a kultuszminisztert a hétfői ülés elhalasztására. A Nemzeti Színház tagjai szolidaritásukat fejezték ki az Operaház tagjaival.

Ez ügyben alkalmunk volt a Nemzeti Színház több művészeivel beszélni, akik azonban elárkóztak minden nyilatkozat elől, miután nem hajtanak az eseményeknek elébe.

A kamara előkészítő bizottsága hivatalos közleményt tett közzé, amely szerint a hétfői választó taggyűlést programszerűen megtartják.

*

A magán-színházak is társulati üléseket tartottak a szombati nap folyamán. Ezek az üléseken delegátusokat választottak és megbízták őket, hogy képviseljék a magán-színházak tagjait azon az együttes értekezleten, amelyet vasárnap este 6 órára hívtak össze a Pesti Színház irodájába. Ezen az értekezleten a összes delegátusok megjelentek és a tizenhárom magán-színház képviselői egyöntetűen elhatározták, hogy a hivatalos listát fogják támogatni, mert így biztosítva látják, hogy megfelelő számú képviselővel bírnak a kamarában.

Vasárnap jótékony célú előadást tartottak a fővárosi színészek

A Felvidék visszacsatolásának megünneplésére vasárnap délelőtt díszelőadást rendeztek a Vig-színházban a budapesti magán-színházak. Az előadás teljes jövedelmét felerészben a „Magyar a magyarért”, mozgalom, felerészben a „Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap” támogatására fordították. Az ünnepi előadást a Főméltságu Kormányzó is végignézte.

Harsányi Zsolt prólogusa után a Vig-, Magyar-, Belvárosi és Városi Színház művészei adtak elő részleteket a magyar irodalom ismert színpadi műveiből.

A szereplők közül különösen Berky Lili, Szakács Zoltán, Törzs Jenő, Bulla Elma, Mezey Mária, Honthy Hanna, Solty György, Greguss Zoltán, Dayka Margit, Somlay Artur, Muráti Lili, Rózsahegy Kálmán és Bihary József kapott sok tapsot, de a legnagyobb sikere mégis csak Békeffy Lászlónak volt.

Lelkesen ünnepelték dr. Halota János felvidéki képviselőt, aki a „Magyar a magyarért” mozgalomról beszélt.

Csavargókirály

Amerikai film Villonról, a költőről

Gyönyörű versek halhatatlan költője, XI. Lajos korának züllött poétája, Francois Villon a hőse a Paramount hatalmas új filmjének, amely a napokban kerül a pesti közönség elé. Nem mindennapi feladat egy rendező számára ennek a kornak meglevenítése a vásznon. Frank Lloyd egészen kivételes felkészültséggel foghatott a film megalkotásához. Stílusában, felfogásában, a kor jellemzésében a legököltesebbet adja.

Ott viharzik, zajlik előttünk a burgundi csapatok által körülvevett Páris élete, nyomorgó népével, fényűző udvarával és meg-elevenedik a nagy költőnek, a „csavargókirálynak” csodálatos élete. Ott látjuk züllött, spelunkák mocsarában fetrengei, részegek és elesettek társaságában, akiknek felolvassa költeményeit, amelyeket meg sem értenek. A véletlen XI. Lajos elé juttatja és a király szeszélyéből egyetlen hétre Villon lesz Franciaország marsallja.

A züllöttkülsője poéta átalakul. Az udvar befogadja. Egy szép hercegnő a szívével ajándékozza meg. De Villon csak külsejében változott. A nép gyermeke maradt. A királyi válszkamra kincseit kiosztja az éhezők között s amikor a burgundiak serege betör a vá-

rosba, Villon a rongyosok élén megmenti Páris. A győzelem után azonban nem lehet maradása az udvarnál, másfelé veszi útját, de nem egyedül: a szép hercegnő követi őt.

Mindez izgalmas és érdekes jelenetek során játszódik le előttünk, ebben a grandiózus filmben, amelyben a magán-szereplőkön kívül sokezer statisztá is vesz részt. Ronald Colman játssza a költőt. Remekbeszabott alakítás. XI. Lajos szerepéből Basil Rathbone markáns figurát rajzol. A két női szereplő, Frances Dee és Ellen Drew: gyönyörű. A film komoly sikerre számíthat.

Negyedház a bemutatón, a Lánchid javítása miatt — mégis százszor ment a darab

Pontosan hetvenöt évvel ezelőtt, 1863. december 11-én indult el Magyarország első „százszoriája” a budai Magyar Színházban. Ez a tisztes épület a mostani kereskedelmi minisztérium helyén állott és direktora a legerdőszerű Molnár György volt, aki mint rabnak az, hogy a premier — negyedház „Ördögpirulák” volt a címe annak a színdarabnak, amely először ment százszor egymásután magyar színpadon. Műfaji megjelölése a színpad szerinti: „bohóság tüneményekkel, énekkel és táncokkal” volt, terjedelmét illetően pedig tizenöt képre felosztott, három felvonásból állt. Szövegét írták: Lohorcz, Anicet, Bourgeois és Laurent, zenéjét pedig Groot, Chéry, Artus és — Offenbach szereztek. Magyarra fordította Tarnay-Madarassy Pál.

Molnár György parádés szereposztásban és „káprázatos kiállításban” mutatta be a darabot. A főszerepeket — a színpad szerint — Szerdahelyi Nelly k. a., Hetényi Antónia k. a., Nádaj Ferenc ur és Vizváry Gyula játszották. Külön érdekessége ennek a nagyszerű darabnak az, hogy a premier — negyed ház előtt zajlott le, mivel a Lánchidat aznap valami javítás miatt elzárták, a Duna zajlott és heves szélvihar tombolt városzerte. A rossz kezdés után mégis százszor ment az „Ördögpirulák” és egykoru hiteles kasszaraportok szerint a száz előadás kereken hatvánhárom-ezer forintot jövedelmezett.

Zsolt Nándor emlékhangverseny a Zenekadémia. A Fehér Ház Bajtársi Egyesület József királyi herceg védnöksége alatt december 19-én este 8 órakor a Zenekadémia jótékony célra Zsolt Nándor-emlékhangversenyt rendez. A hangverseny műsorán Zsolt Nándor művei kerülnek előadásra. Felvinczy-Takách Aliz hegedül. Nagy Margit áriákat ad elő. Lauristin Miklós zongorakísérettel. Bősör-négyi-Nagy Béla zongorázik. Közreműködik a Fűzfőpesti Hangversenyzenekar is. Rajter Lajos vezényeltével. A hangverseny előtt Hovszky János, a Baross Szövetség elnöke emlékbeszédet mond Zsolt Nándorról.

A hét filmjei

Berlini Olimpiász: remek

(Uránia.) Leni Riefensthal csodálatos filmjének II. része ép olyan nagy sikert aratott, mint az első. «A szépség ünnepe» drámai feszültségben pereg le szemünk előtt. Izgalmas jelenet a 100 méteres gyorsúszás, amely Csik Ferenc dr. világraszóló győzelmével végződött. Most derült csak ki, hogy Csik majdnem végig vezetett a japán világhíres uszók ellen és győzelme már a start után valószínűnek látszott. Csodálatos volt Gien Morrisnak, a modern Tarzan-rak sokoldalúsága, Kabos Endre Marzi elleni, Elek Csibinek Mayer Helén elleni győzelme. Pelle István kézzel, tornász holtgömbök bemutatója, vízipólo csapatunk győzelme, Erdődy százados remek lovaglása. A berlini olimpia minden mozzanatát megörökíti a film, amely késő nemzedékek számára is sporttörténeti emlék marad. A szépség és a küzdés győzelme ez a művészi film.

Kisasszony a mostohám:

Darrioux elragadó

(Scala.) Danielle Darrioux negyedik filmje. Ma már egész Pest rajong érte. És méltán. Ez a gyönyörű, széke francia naiva ezúttal egy elkéngyeltet, szeszélyes kislányt játszik, aki eddig minden vőlegényjelöltjét felülte és most csak azért, hogy az apját bosszantsa, egy kövér öreg bácsival jegyzi el magát. Az esküvőt megtartják, az „ifjú” pár násztra indul, de a leány — leány marad. Hallani sem akar a kopasz, öreg joviális bácsiról, aki lassankint beletörődik sorsába. Az öreg férjnek fia és a kisasszony — mostohaanyja közt fejlődő szerelem oldja meg az összes komplikációkat. Louis Verneuil film-darabjának fordulatos és nagyon mulatságos jelenetei során Darriouxnek pompás alkalom kínálkozik, hogy ragyogtassa művészetének egész nagy skáláját. Amikor rakoncátlanok, veszekszik, könnyelműsködik, kacérkodik és ahogyan — alig észrevehetően — átalakul szerelmes kislánnyá: a legragyonabb produkció. Van egy részegégi jelenete, aminél kedvesebbet régen láttunk. A kopasz, kövér férjet játszó színész kiünö.

Isten hozzád szerelmem:

megható

(Forum.) Modern társadalmi dráma az új Fox-film, amely az anyai szeretet glorifikálása. Egy bajjuttott leány a hősnője, akitől a gyermekemhelyen elveszik az újszülöttet. A nő ké-sőbb egy véletlen folytán összekerül a gyermekkel és meghatározó szép jelenetek során le-játszódik előttünk, milyen áldozatokat hoz a nő azért, hogy gyermeke mellett maradhasson. Finom film, amelyet Barbara Stanwyck és Herbert Marshall nagyon szépen játszanak. Az öt-éves kis fiúcskát játszó gyermekszínész csók-olnivalóan kedves.

Asszonysszeszély:

James Stewart

(Rádus.) A Metro új filmjének egy színészi alakítás ad érdekességet: James Stewart, ez a hőrihorgos, kedves «jópofa». Egy Texasból New Yorkba került katonát játszik, akit most viss-znek Európába, egyenesen a világháború kellős közepébe. Egy véletlen folytán megismerkedik Amerika ünnepeit revütársjával és beleszeret. Hogy hogyan viselkedik ez a szegény katona a luxusszóval, hogyan hódítja meg a maga egyszerű esz-közeivel, milyen esetlen, hogyan hene-cy szerelmével a bajtársai előtt: ezek a film legelőzetesebb fejezetei. A nőt Margaret Sullivan játssza. Finom színésznő.

Csodák csodája:

Sonja Hennie

(Royal Apollo.) Az angyalian kedves korcsolyabajnoknő ezúttal mint szerény áruházi alkalmazott indul el rögös pályáján, amely káprázatos korcsolyaprodukciókon és látványos revükön át jut el a jól megérdemelt happy endig. Csodák csodája: ez tulajás. De Sonja Hennie miatt érdemes megnézni a filmet.

— Özv. Lyka Döméné gyűjteményes kiállítás. Szombaton volt a vernissága özv. Lyka Döméné báró Podmaniczky Elma festőművés gyűjteményes kiállításának a Kossuth Lajos-utcai Műteremben. A kiforrott tehetségű festő-művésznő nagybőrhára hosszú külföldi útján készült festményei kerültek kiállításra. Az ünnepeles megnyitó műértő közönségének nagyon tetszeltek az eredeti elgondolása, egyéni szépségű képek. A kiállítás jövedelmének 10 százalékát a «Magyar a magyarért» mozgalom javára fordítják.

— A Magyar Irók Segélyegyletének közgyűlése. A Magyar Irók Segélyegylete december 16-án, pénteken déli 1 órakor a Magyar Tudományos Akadémia patkós termében közgyűlést tart s arra a tagokat ezúton hívja meg.

Karácsonyra Szegbet fiába keresnél, Gyermekfénykép csak Varesnél

Ismerjük a szociális követelményeket, nem kell, hogy nagyszáju demagógok kioktassanak — mondotta Somssich gróf az OMGE közgyűlésén

Teleki Mihály miniszter és Szilassy államtitkár nagy beszéde a gazdagülésen

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Az OMGE vasárnap délelőtt tartotta Köztelek-utcai székházának nagytermében 1938. évi rendes közgyűlését, amelynek különös jelentőséget adott az az öröndetes körülmény, hogy ezen a közgyűlésen újból megjelent a visszacsatolt Felvidék gazdasági közönsége is. Az OMGE nagyterme zsúfolásig megtelt érdeklődő közönséggel s a megjelent előkelőségek sorában ott láttuk Teleki Mihály gróf földművelésügyi minisztert, báró Vay László és Szász Lajos államtitkárokat. Ott voltak még Wekerle Sándor ny. pénzügyminiszter, Hoyos Miksa gróf, Marschall Ferenc ny. földművelésügyi miniszter, Mayer Károly ny. államtitkár, Hubay Sándor, a Külkereskedelmi Hivatal vezetője, Hegedűs Lóránt, de különösen nagy érdeklődés vette körül Szilassy Béla felvidéki birtokost, a felvidéki minisztérium újonnan kinevezett államtitkárát. Somssich László gróf elnök megnyitván az ülést, meleg szavakkal üdvözölte Teleki Mihály gróf földművelésügyi minisztert, aki — mint az elnök mondotta — körülből való és mindig lelkesedéssel végzte munkáját azon a helyen, ahol felfelé ivel közéleti pályája során dolgozott. Megnyugvással állapítja meg, hogy

a földművelésügyi tárca gyakorlati gazda kezében van, aki ellent tud majd állni azoknak az áramlatoknak, amelyek a föld ellen irányulnak.

Somssich gróf elnök ezután meleg szavakkal köszöntötte a Felvidékről visszatért gazdákat, akik maguk is, vagy apáik már tagjai voltak az OMGE-nek. Ezután elparentálta az elmúlt évben elhunyt két al-elnököt, Beliczay Gézá és Székács Elemért.

Elnöki megnyitójában ezután Somssich gróf rátért az elmúlt gazdasági év jelentősebb eseményeinek ismertetésére. Megemlékezett a gabonatermelésről, amely ugy mennyiség, mint minőség tekintetében egyaránt kiválónak mondható és nemcsak több, hanem lényegesen jobb is, mint az 1933/37. évek átlagos termése. Arra kéri a jelenlevő minisztert, hogy

a tengeri kivittelt június előtt ne engedje meg, nehogy importált 18—20 pengős tengerivel kelljen bízni az amugy is csak nyomott áron értékesíthető állatok.

Megemlékezett ezután mezőgazdasági bevételeink másik főforrásáról, az állattérkeztéről. A szarvasmarhapiacra főként az olasz kivitt fennakadása okoz nagy nehézségeket és rámutatott arra, hogy az év első kilenc hónapjában mindössze 50.000 darab marhat vihettünk ki a tavalyi 96.000 darab-bal szemben.

Somssich elnök ezután beszédében rámutatott arra, hogy a katonai behívások a mezőgazdaságot súlyosan terhelték meg, jobban mint bármely más termelési ágat. A zsúfolt terem egyre fokozódó érdeklődése mellett az elnök ezután áttért a földreform kérdéssére. A földreform — mondott az elnök —, amely még mindig megoldatlan probléma, fokozza a nyugtalanságot, ami az árak letöréséhez vezethet. Tudnunk kell végre, — folytatta az elnök a terem lelkes tapsai közben — hogy mekkora darab földön gazdálkodhatunk majd a jövőben.

Akik ma a földbirtokpolitikával foglalkoznak, azoknak egy része csak demagógiából foglalkoznak vele, — ezek nem ismerik a földet, mert nem laktak fa'um, csak a kertek alatt bujkálva, a mindenütt feltalálható elégedetlennel összebujva akarják megismerni a földet és akarnak földszakértők lenni.

Ezek azt hiszik, hogy a földet épp úgy fel lehet osztani, mint a kenyeret, hogy mindenkinek jusson egy falat belőle. Nem lehet általános rendelkezésekkel földet osztani, mert vidékenként más és más a helyzet. Nem lehet tőkét befektetni, amíg évről-évre a földreform megvalósítása és keresztülvitele terén más és más tervek alakulnak ki, aszerint, hogy milyen politikai szelek fujdogálnak. Arra kéri a minisztert, hogy ha a földreform megvalósítása komoly valószínűség válik, az elkészített törvényjavaslatot bocsássa az OMGE rendelkezésére, hogy az is hozzászólhasson a maga évtizedes tapasztalataival ehhez a nagyjelentőségű kérdéshez.

Földbirtokpolitikát kell folytatnunk — mondotta emelt hangon az elnök — de nem jogfosztással, hanem gazdasági és szociális eredményel.

Nekünk is van szívünk, ismerjük a szociális követelményeket, megértjük az új idők szavát, nem kell, hogy nagyszáju demagógok kioktassanak erre bennünket. (Lelkes taps.)

Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter emelkedett ezután szólásra, akit lelkes taps köszöntött. Beszéde bevezetésében köszönetet mondott az üdvözlésért és kijelentette, hogy nem mint idegen jött az OMGE komoly falai közé, mert politikai pályáját az OMGE berkeiben kezdte meg. Célkitűzésem — mondotta a miniszter — a gazdátársadalom érdekében dolgozni. Reformkorszak küszöbén állunk, amelynek gócpontjában a magyar föld áll.

Minél több önálló egzisztenciát kell teremteni s igyekeznünk kell azon lenni, hogy minél több ember tudjon megélni a földből.

Elsősorban kisbirtokok alakítására gondol, és itt szakemberek előtt akarja elmondani, melyek azok a szempontok, amelyek e kérdés megoldásánál vezetnek. Elsősorban a parlagon álló földet akarom igénybevenni — mondotta a miniszter élénk tetszés közben, — tekintet nélkül arra, hogy milyen nagy, mert a föld munkát kíván. Ezután kerül a sor az idegen állampolgárok földjének igénybevételére, azután az 1938. évi XV. törvények 4. szakaszának rendelkezése alá eső földekre, negyedsorban a részvénytársaságok és bankok birtokaira és végül az ősbirtokra. Szükség van nagybirtokra és középirtokra is, ezért az egyes birtokkategóriákat különböző mértékben veszik majd igénybe. A középirtoknál a százaléki kisebb lesz az igénybevétel, mert itt még családbérelmi szempontok is figyelembeveendőek. A gazdasági cselédek problémáját részes föld juttatásával akarja megoldani. Tervbe vette a mezőgazdasági szakoktatás fejlesztését, hogy a termelés volumenje ne csökkenjen. Gondoskodni kell arról is, hogy a mezőgazdasági termények ára legalább az önköltséget fedezze. A huszpengős buzaárral a gazdátársadalom meg volt elégedve és az fedezte is a költséget. Át kell térnünk — mondotta a miniszter —

minőségi termelésre, mert a világpiac jelentkező igényekhez kell alkalmazkodnunk, a jó gazdának ugyanis egytől jó kereskedőnek is kell lennie.

Kijelenti, hogy a készülő földbirtokreformtörvényjavaslatot az OMGE-nek be fogja mutatni és reméli, hogy módjában lesz annak észrevételeit és tanácsait meghallgatni és figyelembe venni. Beszéde végén a miniszter is meleg szavakkal üdvözölte a felvidéki gazdátársakat, akik husz esztendőn

át megőrizték magyarságukat. Magyar és magyar közt — fejezte be a miniszter nagy tetszéssel fogadott beszédét — lehet különbség, lehet politikai ellentét, de

nem lehet ellentét a föld szeretetében még akkor sem, ha áldozatot kell hozni.

A miniszter után Szilassy Béla államtitkár emelkedett szólásra, s kijelentette, hogy a felvidéki gazdák megületődött szívvel tértek vissza az OMGE-ba, ahonnan husz év előtt kiszakadtak. Nem kétkeltek egy pillanattal sem, hogy vissza fognak térni és meg vannak győződve arról is, hogy a magyar föld dinamikus ereje visszahozza majd azokat a területeket is, amelyek ma még nem tartoznak ide. (Lelkes taps.) A felvidéki gazdák első dolga, hogy a cseh földreform sebeit meggyógyítsák. Az idegen elemek helyére magyar gazdákat kell telepíteni. Meg kell őszintén mondania, hogy

ő és felvidéki gazdátársai a hazai nagybirtokrendszer mai formáját nem tartják helyesnek, ez azonban nem az ő problémájuk,

bejelenti azonban, hogy készséggel felajánlják segítségüket és sokéves tapasztalataikat a földbirtokreform aktuális problémájának megoldásához.

A közgyűlés ezután áttért a napirend további pontjainak tárgyalására és az elnök bejelentette, hogy az idej Rubinek Gyula emlékalapítvány díját Rothmeyer Imre főtitkár, a Köztelek felelős szerkesztője, az Elek Henrik-alapítvány díját Hankóczy Jenő gazdasági főtanácsos, a Meskó Pál féle alapítvány három írói jutalomdíját pedig Batta Pál miniszteri osztálytanácsos, Csendes László és Dvorák Lajos gazdasági szakírók nyerték el. Ezután áttértek a megüresedett két alelnöki tisztséget betöltésére s az elnök a szavazás megejtése céljából az ülést negyedóra felülig szüneteltette. A közgyűlés újból való megnyitása után Somssich gróf elnök kihirdette az eredményt, amely szerint az OMGE új alelnökei lettek Fodor Jenő, a Felvidéki Gazdasági Egyesületek Szövetségének elnöke és Manning G. Adolf, Montenuovo herceg uradalmának jószágkormányzója. A közgyűlés ezután letergályta a napirend többi pontjait.

A napirend utolsó pontjaként Mutschbacher Emil dr. ismertette az OMGE 1937/38. évi működését. A jelentéshez Czettler Jenő és Tolnay Knéfy Ödön szóltak hozzá, akik beszédükben Somssich László gróf elnök érdemeit méltatták. Az elnök köszönő szavaival a közgyűlés véget ért.

A tollszindikátus tizenhét kiscéget 6 hónapra kizárt a szállításhól

Szakmai körökben nagy feltűnést keltett nemrégiben a tollszindikátusnak egy határozata mellyel tizenhét kiskereskedő céget 1939 április végéig kizártak a szállításhól. A kizárás oka az, hogy tizenhét cég nem volt hajlandó a szindikátus által előírt áron szállítani, miután ez az ár olyan alacsonyban van megállapítva, hogy a cégek csak ráfizeléssel bonyolíthatnák le üzleteiket. Az „ittélet” igen érzékenyen sújtotta ezeket a kisebb cégeket, amelyek így egy félre ki vannak zárva teljesen a tollüzletből.

Érthetetlen, hogy a tollszindikátus miért állapítja meg ilyen alacsonyban a hazai árakat akkor, midőn köztudomású, hogy a tollárak külföldön emelkedtek. A kartellalapon működő Magyar Tollkiviteli Egyesülés ezen diktatórikus ármegállapítása — mint azt a Reggeli Ujság már múlt héten megírta — nagy elkeseredést keltett a termelők között is, de a kereskedőknek igen jelentős része sem helyesli, hogy

hogy úgy ók, mint a mezőgazdák ki legyenek szolgálatva a tollszindikátus vezetésében szerepet játszó hat mamut cégnek.

Mint ismeretes, ez a hat nagy cég igen jelentős tollexportunk hasznának hatvan százalékát kapja meg, úgy hogy például a szakma két legnagyobb cége, a Popper H. és a Rónai testvérek ágytollkereskedelmi rt.

egyenkint negyedmillió pengőt vesznek fel csak haszon címén a szindikátustól.

Alig kevesebbet, fejenkint kétszáz ezer pengőt kap a következő négy másik cég is: Schwimmer János és társa kft., Thau Andor ágytoll és pehelyexport, Bloch Mór ágytollkiviteli és a Róth Lajos cég.

A szindikátus keretébe tartozó kisebb cégek

haszonrészesedés tekintetében messze alatta állnak a hat nagy cég jövedelmének, nem is szólva

a kiskereskedőkről, akik csak morzsákat kapnak a milliós haszonból.

Tagja a szindikátusnak a Hangya is, amely a mezőgazdasági érdekek figyelembevételével a felvásárlási munkálatokat végzi nagy felkészültséggel

és ezért összesen tizenöt százalék haszonkulcs van részére megállapítva. A szindikátus ezenkívül tíz cégnek összesen tizenkét százalékot juttat, míg további harminc cég együttesen háromszázalék részesedést élvez.

A hat vezető cég a magyarországi tollüzletnek azonban nemcsak a fent feltüntetett száz ezer pengős haszonban részesül, hanem, miután egy személyben szállítói is a szindikátusnak, ezen a révén is hatalmas jövedelmet élvez.

A Magyar Tollkiviteli Egyesülés körülbelül egy évvel ezelőtt Newyorkban expozitúrát állított fel, amelynek vezetésével a Rónai cég egyik tagját, Rónai Lászlót bízták meg. A szakma itt is sürgős orvoslást kíván, mert szerintük semmi szükség nem volt arra, hogy az expozitúra vezetőjét éppen

a — nagyjövedelmet élvező — hat cég tagjainak egyikéből válasszák ki.

Szakmai körökben egyébként az a vélemény alakult ki, hogy

nem a szindikátus működését kell korlátozni,

— mert egy tökéletesen dolgozó központi bevételeim elosztása körül mutatkozó kirívó aránytalanságokat kell sürgősen megszüntetni.

MINDENT VISSZA!

A Reggeli Ujság pályázatának eredménye

Kéthetes megfeszített munka után a Reggeli Ujság kiadóhivatala befejezte a beérkezett „Mindent vissza” pályázatokat osztályozását. Az előírt határidőig 6782 pályázat futott be, 42 pályázat elkészt, 17 pedig hiányos volt.

Az itt következő pályázók teljesen hibátlanul fejtették meg a feladott kérdéseket, munkájukért megkapták a maximális 50 pontszámot, közülük sorsoltuk ki a három értékes díj nyertesét. Az 50 pontos pályázók a következők:

Abos Sándor, Abt Péter, Altmann László, Brezina Gyula, Beregi István, dr. Brand Mária, Budai Pirokska, Budai Emil, Bodenschütz Ernő, Csák Sándor, Csáry Ferenc, gyarmatosi Derera István, Deutsch Iván, De Gerando Jenő, Dénes Béla, Dénes Miklós, Ebenforti Frigyes, Egerth Vilma, Frisch István, Friebert Irma, Finály Ferenc, Fántó Mór, Deák Artúr, Győrke Dénes, Gálóczy Tibor, Gross Erna, Gárdonyi Henrik, Gryneus Ilona, Harcsa Mária, dr. Hahn Sándor, Hoffler Anna, Hoch Mária, Halbesser Klára, Izso Andor, Istvánffy Karola, Krauth Béla, Kollár Lilly, Kocsisváry Tamás, dr. Krausz Péter, Lichtenschein Lea, Lichtenschein Sándor, Lieberfeld Olga, Laszók Jolán, Müllbacher Mária, „Miami”, dr. Mendel István, Ney Klára, dr. Nagy Béla, dr. Nagy Vilmos, Oppenheim Irma, Pintér Andor, dr. Pataky Pál, Posner Miksa, Rudass Pál, Sárai Szabó Ilona, Süss István, dr. Stein Péter, Szonolányi Klára, Szini Géza, Trohány Imre, Tóth Jenő, Ujvári Béla, Uromy Elly, Vass Géza, Waldapfel Kornél, Zambó Geon, Zéni-Ambró Olga és dr. Zsigárdi Andor.

Itt adjuk még azoknak a pályázóknak névsorát is, akik 49, 48, illetve 47 pontot értek el, tehát legfeljebb három hibát ejtettek:

Bodanszky György, Bartay Bella, Bernáth Erzsébet, van Diermen Gizella, Deák Ferenc, Dóczy Gédon, dr. Egró Gizella, Farkas Lipót, Gross Gusztáv, Gross Gusztáv, dr. Gáti József, Gergely György, Galambos Géza, Heisz Endre, Halász Ferenc, dr. Jankó Béláné, Kiss Elemér, Kiss Gizella, Kaszap Dezső, Kultár Lajos, Knapp Sándorné, Kuzmics Lászlóné, Láber Frigyes, Lenkey Géza, Lép Boriska, Lerner D. Róbert, Mihálikovics Miklós, Mihály László, Mányai György, Madáchy Istvánné, Meri Antalné, Mátlyás Albin, Nánay László, dr. Prinz Karolyne, Pfeiffer Emilia, Pethő Lejos, dr. Pálffy Miklós, Raak Endre, Rákosi István, Rátz Ferenc, Rákosi Ernő, Schönbörger Julia, Székely Albert, Solnay Józsefné, dr. Schwarz Ernőné, Sassehegyi Blanka, Steiner Pál, Scharf Manó, Scharf Regina, Sik Péter, Sipek Dezső, dr. Sziládi Karolyne, dr. Schlenger Mór, dr. Vámosker Béla, Vass Károly, Váci Béla, Vághelyi József és Zöld Imre.

Negyvenhat pontot több mint kétezer, negyvenöt pontot körülbelül ugyanennyi pályázó ért el. A hátralévő pályázatok nem érték el a negyvenöt pontot, igaz viszont, hogy alig száz pályázat maradt a negyven pont alatt.

Mint említettük, az ötvenpontostok közt sorsoltuk ki a három értékes nyereményt.

I. díj: Kéthetes körutazás a visszatért Felvidéken két személyre. (Vasut- és autóbussz-jegyek, szállodai és vendéglői utalványok, szórakozások.)

Nyerte:

Galgóczy Tibor, Budapest, XIV., Erzsébet királyné-utja 11.

II. díj: Kéthetes körutazás a visszatért Felvidéken egy személyre.

Nyerte:

Pintér Andor, Budapest, V., Klotild-u. 22.

III. díj: Egyhetes körutazás a visszatért Felvidéken egy személyre.

Nyerte:

gyarmatai Derera István, Budapest, V., Falk Miksa-u. 8.

Felkérjük a szerencsés nyerőket, hogy szíveskedjenek a Reggeli Ujság kiadóhivatalában, V., Bank-utca 4. megjelenni és bejelenteni, hogy mikor óhajtják az utazást megkezdeni. A pályázat minden résztvevőjének köszönetünket fejezzük ki a buzgó munkájáért, amely ha nem is volt mindenki számára eredményes, de reméljük, hogy szórakoztató volt.

— Babay József előadása a Cobden Szövetségben. A Magyar Cobden Szövetség szemináriumában folyó hó 13-án, kedden este Babay József „Móra Ferenc beteljesült jóslatai” címmel előadást tart. Az előadást a Magánmérnök Szövetsége (VI., Andrássy-ut 23.) előadótermében tartják és pontosan 7/4 órakor kezdődik.

Ivókurák a Rudasparkban

az Attila, Hungária és Juven-

tus források vizével. Gyomor-,

vese- és bélbántalmaknál,

korai előregedésnél és magas

vérnyomásnál kitűnő gyógy-

eredmények. Nyitva reggel

7 órától este 6 óráig.

S P O R T

Megerőltetés nélkül győztünk Hamburgban — Zsengellér lőtte mindkét gólunkat

BUDAPEST-HAMBURG 2:0 (1:0)

Hamburg, december 11.

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A Hamburger SV pályája kicsinosítva várta a budapesti csapatot. A tribünön mintegy huszezer néző helyezkedett el és az idő is kedvezett a mérkőzésnek. A pálya talaja jó állapotban volt és a berlini Willy Peters bíró sipjére a magyar csapat a következő összeállításban futott ki a pályára:

Öt kapufa és egy gól

Sziklay — Korányi, Bíró — Szalay, Sárosi III., Dudás — Bognár, Cseh, Sárosi dr., Zsengellér, Titkos.

Gyengén sütő napban, de meglehetősen erős szélben indul a mérkőzés. Az első negyedóra heves iramban telik el. A magyar csapat láthatóan jól mozog, a hamburgi csapat kissé erélytelenül játszik. Szép kombináció után

a 19. percben Zsengellérhez kerül a labda, aki tíz méterről megszerzi a vezető gólt. (1:0.)

Utána nagy magyar fölény következik. Zsengellér és Bognár lövései csattanak a kapufán. Ugyanerre a sorsra jut Cseh labdája, majd kétszer egymásután Sárosi dr. lő kapura, de mind a kétszer — balszerencsénkre — véd a kapufa.

Cseh kimarad, Turay a jobbösszekötő

A második félidőben átalakul a magyar csatársor. Titkos, Turay, Sárosi dr., Zsengellér, Gyetvay a magyar támadóötös. A hamburgi csapat most jobban játszik, néha komoly veszedelemben forog a magyar kapu, védelmünk azonban Bíróval az élén, kitűnően állja az ostromot. Az első negyedóra után újra a magyar csapat támad és

a 16. percben Zsengellér a belső trió szép összjáték után remek gólt lő a hamburgi kapuba (2:0).

Zsengellérnek ezután egy éles lövése a kapuból pattan vissza. A magyar játékosok egyöntetűen állítják, hogy szabályos gól volt, a bíró azonban nem ítélte meg. A magyar csapat nem is tiltakozott. Tudásbeli fölénye oly nagy, hogy a hamburgi kapu állandó ostrom alatt áll és az újabb gól a levegőben lóg.

Öt gólt is rughatunk volna

A közönségnek tetszett a magyar csapat játéka. A tizenegy magyar fiú megerőltetés nélkül is kiharcolta a győzelmet és az első félidőben kis szerencsével akár még öt gólt is rughattunk volna. A csapatban a két Sárosi-fivér és Bíró volt a legjobb.

A hamburgi védelem a második félidőben igen nagy munkát végzett

A magyar csapat hangulata a győzelem

után kitűnő. Sérült nincs a csapatban, Toldi is kiheverte már azt a sérülést, amelyet az előző mérkőzésen kapott. A magyar csapat

hétfőn délben indul haza és kedd délben érkezik a Keleti pályaudvarra.

J. P.

A magyar sport karácsonyi ajándéka: A NEMZETI STADION!

A legutóbbi OTT ülésen Bessenyei Zenó dr., a Közmunkatanács elnöke titokzatosan olyan bejelentést tett, hogy karácsonyra meglepetésben lesz része a magyar sportársadalomnak.

Ez a bejelentés érthető érdeklődést és

izgalmat keltett és sportkörökben ugy tudják, hogy

ez a meglepetés a nemzeti stadion lesz, amelyet esetleg már 1940-re felépítenek! A Stadion helyének kijelölése is rövidesen megtörténik.

Prém Loránd dr. az OTT elnöke:

„Most már megoldhatjuk a nagy feladatokat“

A hivatalos lap vasárnapi száma négy olyan kinevezést közöl, amely az Országos Testnevelési Tanács kiegészítését jelenti. Gróf Teleki Pál m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Ivándy Kálmán miniszteri tanácsost az OTT alelnökévé, Mezey Ferenc tanulmányi felügyelőt az OTT I. szakbizottságának elnökévé, dr. Rajczy Imre tanügyi segédfoglalmazót az OTT B. bizottságának szakelőadó-jává és gróf Révay Istvánt, a cseh-szlovákiai Magyar Testnevelő Szövetség alapító elnökét a Tanács tagjává nevezte ki.

Ivándy Kálmán a kultuszminisztériumban kezdte pályafutását 1928-tól a Tanács titkáráként működött, majd újra a kultuszminisztériumba osztották be, ahol mostanig a testnevelési ügyosztály helyettes vezetője volt. Ivándy Kálmán a magyar testnevelési jog kiváló szakértője méltó lesz elődjéhez, Demény Károlyhoz, akit a magyar iskolai testnevelés atyjának és legbölcsőbb apostolának neveztek.

Mezey Ferenc kiváló szakember, aki az iskolai testnevelés terén eddig is hasznos munkát végzett.

Rajczy Imre dr. tanügyi segédfoglalmazó a jövőben a főiskolai ügyek legfőbb intézője végzi. Nemesak mint kiváló kardbajnokot, hanem mint a nemzetközi diákszövetség sportbizottságának elnökét ismerik mindenfelé.

Gróf Révay István hat éven át vezette a Cseh-Szlovákiában élő magyarok sportéletét, érdemeinek legszebb elismerése az volt, hogy visszavonulásakor a CsMTSz egyhangú lelkesedéssel választotta őt örökös diszelnökévé.)

A kinevezésekkel kapcsolatban Prém Loránd dr. az OTT ügyvezetője lapunk számára a következőket mondotta:

— A kinevezésekhez csak annyit fűzhetek hozzá, hogy Ivándy Kálmán régi sportember, aki a jövőben a minisztérium kötelekéből megvált és közgazdasági téren fog működést kifejteni az OTT-ben az iskolai ügyeket fogja intézni. Tapasztalata hasznos lesz a magyar sport számára. Mezey Ferenc ugyancsak régi sportember, kipróbált szakavatott szakelőadó lesz. A főiskolai ügyeket Rajczy Imre dr. fogja intézni, aki már eddig is hasznos munkát végzett a főiskolai sport érdekében. Révay István gróf bekapcsolódása egyet jelent a felszabadult Felvidéknek a magyar sport szervezésébe való bekapcsolódásával. Teljes a garnitúra, a kifizött nagy feladatokat most már meg tudjuk oldani.

Az OTT átszervezése most már végleg megtörtént és Prém Loránd dr. vezetésével erőteljes tempóban hozzáfognak a reformokhoz.

Brewitz a német uszóvezér és Donáth Leó dr. tavasszal Helsinkiben tisztázzák az európai uszóproblémákat

Az egyik német újságban az Európai uszóliga ellen komoly támadás jelent meg a napokban. A cikkben Brewitz, a német uszósport vezére úgy nyilatkozott, hogy az utóbbi időben valóságos «szibvásárt» csináltak a nemzetközi vízipólótornának a bíróküldésből és a jövőben a német uszósport ebbe nem megy bele.

Készítsen a nemzetközi uszói egy olyan bíró-listát, amelyet valamennyi nemzet elfogad, ellenkező esetben a német uszósport nem vesz részt a nagyobb nemzetközi tornákon.

Ez a bejelentés érthetően meglepte a budapesti uszó- és vízipólózó köröket, különösen azért, mert

a jövő évi Horthy Kupa-mérkőzésre eddig csak Németország nevezése hiányzott.

A német uszósportnak ez a felhívása nem tudjuk azonos-e a hivatalos állásponttal, de Brewitz szavai mindenesetre nyugtatók és figyelemzést keltenek.

A nemzetközi vízipólósportra döntő jelentőségű ügyben, megkérdeztük Beleznay László dr.-t, a MUSZ társelnökét, aki a nemzetközi uszósportvezetésnek is tagja, hogy milyen vélemény alakult ki nálunk. A válasz a következő volt:

— A német újságban megjelent cikk, nem valószínű, hogy egyezik a német uszósport hivatalos álláspontjával. A Bíró Bizottságban tárgyalunk erről a kérdéssel, hogy emiatt egyáltalán válaszoljunk-e. Nekem és Donáth Leó dr.-nak, aki egyébként a nemzetközi uszósportvezetésnek, a FINA-nak főtájkára az a véleménye, hogy nem válaszolunk. Egyébként annyit mondhatok, hogy a nemzetközi tornák bíróküldésére vonatkozóan levelezések folynak. A megoldás módjával azonban a FINA még nem foglalkozott. Azt hiszem az lesz a megoldás, hogy tavasszal, amikor

Donáth Leó dr. Helsinkibe utazik az oliai uszóstadion megtekintésére

utbajti Németországot és tárgyalni fog Brewitz-el, de az is lehetséges, hogy Brewitz is meghívják Helsinkibe és ott az olimpia színe helyén tisztázzák az európai uszóproblémákat. Nem valószínű, hogy kenyértörésre kerülne a sor.

A német uszósport kívánságát a magyar uszókörök minden valószínűség szerint támogatni fogják.

(bán)

LENGYEL - SVÉD TURA ELŐTT KIKAPOTT A HUNGÁRIA

Nemzeti—Hungár a 4:2 (3:1)

(Barátságos mérkőzés)

A Tatai-úti pályán játszotta le vasárnap délelőtt a Nemzeti és a Hungária barátságos mérkőzését. A Hungária a szokott pepecselő játékát mutatta, érthetetlenül még a kapu előtt is hátrafelé gurították a labdát a jó helyzetben levő csatárok. A Nemzeti viszont igen jól játszott; hosszú, huszonöt-harmincméteres keresztlabdákkal hirtelen támadtak és ebből születtek a gólok.

A fekete-fehérek már 3:0-ra vezettek

Horváth (2) és Stancsik góljaival, amikor a Hungária-MTK vegyescsapat a féldő utolsó percében Liszkay II. góljával válaszolt. A második félidőben Müller és Szabó III. helyett Kisutzy és Vermes áll be. Most valamivel kiegyensúlyozottabb a játék, Palágyi góljára Kisutzy válaszol, így végeredményben

4:2-re győzött a Nemzeti.

A mérkőzés után a Hungária turája felől érdeklődünk. A Hungária részéről azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a tárgyalások folynak és az egyiptomi ut helyett alighanem

lengyel-svéd turára megy télen a Hungária.

Indulás a jövő héten.

Ferencváros—BMTE 8:2 (4:2)

A Ferencváros itthon maradt gárdája vasárnap délután a BMTE ellen mérkőzött az FTC pályán. A barátságos mérkőzést nagy fölényrel nyerte a Ferencváros. A Ferencváros góljait Kiss (2), Kemény (2), Bíró és Tánczos rugták

Újpest—Wolfner 4:0 (1:0). Barátságos futballmérkőzés.

Jubileum az NTE-ben

Vasárnap este tartotta hetvenöt éves jubilaris ünnepségét a Nemzeti Torna Egylet Szentkirály-utcai ősi székházában. Hetvenöt év mulott el azóta, hogy néhány fanatikus magyar hazafi megalakította a Pesti Torna Egyletet és az alapítás nyomán felépítette a Nemzeti Torna Csarnokot. Matolay Elek, Varga László, Dedinszky Kálmán, Kiss Ferenc, Guttman Károly járultak hozzá a nagymultu egyesület torna-csarnokának felépítéséhez, amelyben 1870 decemberében tartották meg az avatónnepepét. 1873-ban vette fel a hivatalos nevet a Nemzeti Torna Egylet.

Első elnökei az egyesületnek dr. Bakódy Tivadar és gróf Széchenyi Ödön voltak. Őket követte Szentkirályi Mór, dr. Bati-falvy Samu, majd Matolay Elek. Dr. Berzevicsy Albert nyolc évig volt elnöke az NTE-nek. A sok évtizedes működés alatt több világhíresség került ki a klubból, melynek tagjai között jelenleg is van egy világbajnok, Csák Ibolya.

Fényes külsőségek között folyt le az NTE disztornája. Az előkelőségek sorában ott láttuk Karajfi Jenő főpölgármestert, Demény Károlyt, Wlasits Gyula bárót, dr. Prém Lorándot, Felkay Ferencet, Moldoványi István dr.-t és a sportnak még számos kiválóságát. A Nemzeti Torna Egylet zászlaja alatt vonultak fel az egylet különböző csapatai, végül az öregebb korosztály zárta be a menetet. A Hírszék hangjai után a férficsapat szabad- és csapatgyakorlata aratot nagy tetszést, hasonló sikere volt a kisgyermektornának és a hölgyek által bemutatott gyakorlatoknak. A műsort ritmikus tornagyakorlatokkal fejezték be, amelyet a hölgyek mutattak be. Az egyesület kitűnően sikerült disztornáját ünnepi ülés követte.

A Magyar Országos Torna Szövetség közszönete a Reggeli Ujságnak. „A MOTESZ nevében hálás köszönetet mondok a t. Szerkesztőségnek azért a felbecsülhetetlen értékű propagandaszolgálatért, amellyel a f. hó 4-én megrendezett olasz—magyar nemzetekközötti viadalt támogatni szives volt. Amidőn a t. Szerkesztőségnek újlag hálás köszönetet mondok, kérem, hogy a mindenkor hazafias célkitűzésű magyar tornasport ügyét a jövőben is halhatósan támogatni sziveskedjék. Hazafias tisztelettel dr. Páskándy sk., a MOTESZ miniszteri biztosa.”

„OLLA” EZÜSTFÁTYOL óra egészségét!

